

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวเสาวณีย์ สอนิเณร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มกราคม 2546

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวเสาวณีย์ สอนิเณร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มกราคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวเสาวณีย์ สอนิเณร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มกราคม 2546

เสาวณีย์ สนธิณเณร. (2546). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.*

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาจำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรู้ความเข้าใจ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาคณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่า t (t - test) และค่า F (F - test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ
2. นักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

OPINIONS OF DIPLOMA STUDENTS ON INSTRUCTIONAL AFFAIRS FOCUSING ON
LEARNER CENTER OF THE DEPARTMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION, EAMLA-OR VOCATIONAL COLLEGE

AN ABSTRACT
BY
MISS. SAOWANEE SONTINEN

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree majoring in Business Education
at Srinakharinwirot University
January 2003

Saowanee Sontinen. (2003). *Opinions of diploma students on instructional affairs focusing on learner center of the department of business administration, Eamla-or Vocational College*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Suwat Watanawong.

The objectives of this research are to study and compare various opinions of the first and second years students of diploma students of the department of business administration Eamla-or Vocational College toward instructional affairs focusing on learner centered in 5 section are curriculum, the instrctors, the teaching methods and the learning teaching activities, teaching materials, evaluation learning and the comparative opinion of students by the sex, tertiary level, the in-out time learning program, the field and the acheivement of learning.

The sampling groups used in this research are the diploma students of Eamla-or Vocational College 150 persons. A questionnaire was used to collect all data. It contained five categories. Statisties were applied to analyze data such as percentage mean and standard deviation, t-test and F-test

The finding of research were as follows:

1. Opinion of students towards instructional affairs level focusing on learner centered were at a high level as a whole. When each method was considered, it was found that the curriculum, the instructors, the teaching methods and the learning teaching activities, teaching materials and evaluation learning were in high opinion.

2. The sex, tertiary level, in-out time learning program and achievement of learning were different at a statistic no significant as a whole.

3. The field of students were different at a statistic no significant as a whole. When each method was considered, it was found that the curriculum was different at a statistic significant at .01. The instructors, the teaching methods, the learning teaching activities, teaching materials and evaluation learning were different at a statistic no significant as a whole.

4. Knowledge of students were different at a statistic no significant as a whole. When each method was considered, it was found that the curriculum were different in statistic significant at .05. The instructors, the teaching methods, the learning teaching activities, teaching materials and evaluation learning were different at a statistic no significant as a whole.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะความเมตตากรุณา จาการองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานควบคุมสารนิพนธ์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรพรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ และอาจารย์ปิยดา สมบัติวัฒนา ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์วิไลลักษณ์ บุญมาก อาจารย์บงกช สุขะจิระ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหาร เพื่อนครู – อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือจนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอบคุณนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิชาบริหารธุรกิจ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณของมารดาที่ล่วงลับไปแล้ว และบิดา ครู – อาจารย์ ทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

เสาวณีย์ สนิธิเณร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทที่.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา	
และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	11
หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	16
รูปแบบของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	18
ด้านหลักสูตร.....	19
ด้านครูผู้สอน.....	24
ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน.....	26
ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	29
ด้านการประเมินผลการเรียน.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	72
สังเขปความมุ่งหมายของการวิจัย	72
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	93
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	103
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	107
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	110

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา.....	43
2 จำนวน และคำร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา.....	51
3 จำนวน และคำร้อยละเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ.....	53
4 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	55
5 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ.....	56
6 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	57
7 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	58
8 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	60
9 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	61
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	63
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ระดับชั้น.....	64
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียน.....	65
13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ความรู้ความเข้าใจ.....	66
14 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและ รายด้านจำแนกตามสาขาวิชา.....	67

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา.....	68
16 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษา ในด้านหลักสูตรจำแนกตามสาขาวิชา.....	69
17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	70
18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	71
19 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ของแบบสอบถาม.....	104

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา.....	43
2 จำนวน และคำร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา.....	51
3 จำนวน และคำร้อยละเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ.....	53
4 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	55
5 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ.....	56
6 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	57
7 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	58
8 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	60
9 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	61
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	63
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ระดับชั้น.....	64
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียน.....	65
13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ความรู้ความเข้าใจ.....	66
14 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและ รายด้านจำแนกตามสาขาวิชา.....	67

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา.....	68
16 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษา ในด้านหลักสูตรจำแนกตามสาขาวิชา.....	69
17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	70
18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	71
19 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ของแบบสอบถาม.....	104

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นการสร้างคนเพื่อให้คนสามารถสร้างความเจริญให้กับประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยที่ตนเองสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ ปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจไปสู่การผลิตในภาคอุตสาหกรรม บริการ และการเกษตรที่ทันสมัย ซึ่งจำเป็นต้องใช้กำลังคนหรือแรงงานที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี (นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์. 2544 :1) ดังนั้นการจัดการศึกษาด้านอาชีพ จึงมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากศึกษาด้านอาชีพเป็นการส่งเสริมและฝึกฝนให้คนออกไปประกอบอาชีพตามความถนัดและความสามารถที่แต่ละคนมีอยู่ (มาลี ทักษะกรวงศ์. 2541 : 1) ในการจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เท่าทันโลก การอาชีวศึกษา คือ การใช้พื้นฐานวิชาชีพที่ประกอบไปด้วยความรู้และความชำนาญในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งรู้จักนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ภายใต้ความเป็นโลกาภิวัตน์ การที่ประเทศไทยจะแข่งขันกับประเทศอื่นได้นั้น สังคมการอาชีวศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำประเทศไทยเข้าสู่การแข่งขันในโลกฐานแห่งความรู้ โดยมีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อสาระสำคัญ

เนื่องจากรัฐบาลจะต้องใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าประชาชนอยู่ดี มีสุข โดยทั่วหน้า กรมอาชีวศึกษามีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นยุทธศาสตร์หลักในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อการปฏิรูปไปสู่การจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรม และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุดเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาลักษณะของคนไทยที่พึงปรารถนา คือ ดี เก่ง และมีความสุข ตลอดจนให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา ให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ และสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ กรมอาชีวศึกษา

จึงต้องมีวิสัยทัศน์ นโยบาย ตลอดจนแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยในด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นับได้ว่าการปฏิรูปการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพเป็นการส่งเสริมให้การศึกษาทางอาชีวศึกษาได้ตอบสนองความต้องการของสังคมและเป็นการกระตุ้นให้เกิดการสร้างเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น จนสามารถทัดเทียมอารยประเทศได้ (จำลอง ครุฑขุนทด. 2544 : 4) นโยบายการจัดการเรียนการสอนทางอาชีวศึกษาของประเทศ การวางแผนการดำเนินงาน รูปแบบ วิธีการ และแนวทางในการดำเนินงานรวมถึงแนวทางการพัฒนาส่งเสริมบุคลากรทางด้านอาชีวศึกษา เพื่อให้การถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์แก่นักศึกษาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะเรื่องการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ทำให้การอาชีวศึกษามีลักษณะการจัดการศึกษาที่มีความเฉพาะต่างจากการจัดการศึกษาแบบอื่น โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนซึ่งได้แก่ จุดประสงค์การสอน เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษา

แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังสาระที่กำหนดไว้ในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการของการศึกษาที่ว่า “การศึกษามีความสำคัญสูงสุด และมีบทบาทต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ จึงต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (มาตรา 8) และสาระในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนว่า “ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” (มาตรา 20) ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (มาตรา 21) และจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (มาตรา 24) (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3)

จากองค์ประกอบดังกล่าวพบว่าลักษณะการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาตามหลักการเรียนรู้แบบยั่งยืนตามแนวปฏิรูปการศึกษานั้น ครูผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมาก ในการที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้เข้าใจ มีทักษะ วิชาชีพและคุณภาพหรือคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเป็นการเรียนรู้หลากหลาย เรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับตัวได้กับสังคมยุคใหม่ หากสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถดำเนินการให้บรรลุตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางอาชีวศึกษาที่จะปฏิรูปการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ ก็เชื่อแน่ว่า อนาคตผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางอาชีวศึกษาจะต้องเป็นทรัพยากรบุคคลที่ทรงคุณค่า มีความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพที่จะไปพัฒนาประเทศไทยให้เจริญเท่าเทียมประเทศอื่นๆ ได้ในที่สุด ดังนั้นในเรื่องของวิธีการสอน การกำหนดเนื้อหาวิชาที่สอน กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลทางการเรียนตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี ในการจัดการเรียนการสอนที่ได้มีระบบ ควรเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาด้วย และในการมีข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอนจะสะท้อนถึงปัญหาต่าง ๆ สามารถทำให้ผู้บริหารได้นำไปปรับปรุงในกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และบรรลุถึงเป้าหมาย ตามความหมายของชื่อ การอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออได้มีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ได้กำหนดให้พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเพื่อจัดการศึกษาให้เข้าสู่ระบบการประเมินคุณภาพภายใน และภายนอก โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1,2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ในด้านหลักสูตร ครูผู้สอน วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียน เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเป็นแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของการอาชีวศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านหลักสูตร ครูผู้สอน วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ใน 5 ด้านจำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน
สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรู้ความเข้าใจ
3. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่
เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เอี่ยมละออ ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวทางการปฏิรูป
การศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ใน 5 ด้านคือ

- 1.1 ด้านหลักสูตร
- 1.2 ด้านครูผู้สอน
- 1.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.5 ด้านการประเมินผลการเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัย
อาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ทั้ง 4 สาขาวิชา และ 2 รอบการเรียน คือ สาขาวิชาบัญชี รอบในเวลา
ราชการปกติ จำนวน 17 คน สาขาวิชาการตลาด จำนวน 77 คน แบ่งเป็นรอบในเวลา
ราชการปกติ จำนวน 45 คน รอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 32 คน สาขาวิชาธุรกิจ
โรงแรม จำนวน 82 คน แบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 50 คน รอบนอกเวลา

ราชการปกติ จำนวน 32 คน และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 49 คนแบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 38 คน รอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 225 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ จำนวน 150 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 – 610) แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ระดับชั้น

3.1.2.1 ชั้นปีที่ 1

3.1.2.2 ชั้นปีที่ 2

3.1.3 รอบการเรียน

3.1.3.1 รอบในเวลาราชการปกติ

3.1.3.2 รอบนอกเวลาราชการปกติ

3.1.4 สาขาวิชา

3.1.4.1 สาขาวิชาการบัญชี

3.1.4.2 สาขาวิชาการตลาด

3.1.4.3 สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม

3.1.4.4 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

3.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ระหว่าง 1.00-1.99)

3.1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (ตั้งแต่ 2.00 – 2.99)

3.1.5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตั้งแต่ 3.00-4.00)

3.1.6 ความรู้ความเข้าใจ

3.1.6.1 มีความรู้ความเข้าใจมาก

3.1.6.2 มีความรู้ความเข้าใจน้อย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ชั้นปีที่ 1, 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน 5 ด้านคือ

3.2.1 ด้านหลักสูตร

3.2.2 ด้านครูผู้สอน

3.2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2.5 ด้านการประเมินผลการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นของนักศึกษา หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึนึกคิด ปฏิกริยาที่ได้รับแล้วเกิดความรู้สึนึกคิด ความเข้าใจซึ่งกันเป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน มีส่วนร่วมกันสร้างความรู้อย่างมีกระบวนการ ได้ผลงานที่ดี และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ครูมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และให้บริการด้านความรู้แก่ผู้เรียน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้านคือ

2.1 ความคิดเห็นด้านหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อรายละเอียดของเนื้อหาวิชาความรู้ และประสบการณ์ที่วิทยาลัยจัดให้นักศึกษาในลักษณะของการบูรณาการความรู้และทักษะวิชาชีพ ในประเภทวิชาหรือสาขาวิชา เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี การตลาด ธุรกิจโรงแรม และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2.2 ความคิดเห็นด้านครูผู้สอน หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสอน การถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่นักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความเข้าใจในตัวผู้เรียน ความรับผิดชอบต่อการสอน และพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งครูผู้สอนนั้นเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาท ค้นพบความสามารถของตนเอง พัฒนาความสามารถทางสติปัญญา และความสามารถทางอารมณ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.3 ความคิดเห็นด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อวิธีที่ครูใช้สอน พฤติกรรมการสอนของครูที่ใช้ในระหว่างการเรียนรู้ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้ ทักษะประสบการณ์จากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.4 ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการสอนต่าง ๆ ที่พร้อมจะใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้สภาพบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งครูควรเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวัย บทเรียน วิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกคิด การแก้ปัญหา และฝึกปรับปรุงตนเอง เพื่อทำให้เกิดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ได้

2.5 ความคิดเห็นด้านการประเมินผลการเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม การตรวจผลงาน การทดสอบ ซึ่งในการประเมินสามารถประเมินระหว่างการเรียนรู้ และประเมินสรุปรวมซึ่งทำให้ครูผู้สอนสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้

3. นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ ประกอบด้วยสาขาวิชาการบัญชี การตลาด ธุรกิจโรงแรม และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

4. รอบการเรียนรู้ หมายถึง ช่วงเวลาที่นักศึกษามารับการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ แบ่งออกเป็น 2 รอบ คือ

4.1 รอบในเวลาราชการปกติ ระหว่างเวลา 7.20 – 13.20 น.

4.2 รอบนอกเวลาราชการปกติ ระหว่างเวลา 13.20 – 19.20 น.

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมที่แสดงถึงความสามารถของนักศึกษาซึ่งวัดผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 1.00 -1.99

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 - 2.99

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 - 4.00

6. ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยวัดจากแบบวัดความรู้ความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นเกณฑ์ซึ่งแบ่งเป็น

6.1 มีความรู้ความเข้าใจมาก (ค่าคะแนน 10 คะแนน)

6.2 มีความรู้ความเข้าใจน้อย (ค่าคะแนนต่ำกว่า 10 คะแนน)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีการออกแบบคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

- 1.เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
- 2.ระดับชั้น
 - 2.1 ชั้นปีที่ 1
 - 2.2 ชั้นปีที่ 2
- 3.รอบการเรียนรู้
 - 3.1 รอบในเวลาราชการปกติ
 - 3.2 รอบนอกเวลาราชการปกติ
- 4.สาขาวิชา
 - 4.1 สาขาวิชาการบัญชี
 - 4.2 สาขาวิชาการตลาด
 - 4.3 สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม
 - 4.4 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 5.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
 - 5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
 - 5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 6.ความรู้ความเข้าใจ
 - 6.1 มีความรู้ความเข้าใจมาก
 - 6.2 มีความรู้ความเข้าใจน้อย

ตัวแปรตาม

- ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งเป็น 5 ด้าน
1. ด้านหลักสูตร
 2. ด้านครูผู้สอน
 3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
 4. ด้านสื่อการเรียนการสอน
 5. ด้านการประเมินผลการเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีรอบการเรียนรู้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน ผู้วิจัยจึงขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ
2. หลักการพื้นฐานของแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. รูปแบบหรือระดับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ด้านหลักสูตร
5. ด้านครูผู้สอน
6. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
7. ด้านสื่อการเรียนการสอน
8. ด้านการประเมินผลการเรียน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ในยุคคลิปการศึกษาศึกษา

การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาเพื่อความสามารถทำงานประกอบอาชีพได้ ทำให้การอาชีวศึกษามีลักษณะการจัดการศึกษาที่มีความเฉพาะต่างจากการจัดการศึกษาแบบอื่นคือ

1. ต้องมีการจัดสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนให้เหมือนกับสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนจะพบเมื่อออกไปทำงาน
2. ต้องมีการฝึกด้วยเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกลต่าง ๆ เหมือนที่ใช้ในโรงงาน
3. ต้องมีการฝึกลักษณะของผู้เรียนให้มีอุปนิสัยและความคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับงานที่จะต้องทำหลังจากจบการฝึกอาชีพนั้น
4. ความสำเร็จของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้เรียนมีความสนใจในงาน มีทักษะปฏิบัติ และมีความสามารถ
5. ต้องฝึกให้ผู้เรียนมีใจรักในงานที่ทำอยู่
6. ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียนจะต้องจัดสภาพการณ์ที่ส่งเสริมการคิดในการทำงานด้วยโดยต้องให้ผู้เรียนรู้ความหมายของการฝึกทักษะต่าง ๆ ด้วย

7. ครูอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะประสบการณ์ใน

วิชาชีพนั้น ๆ อย่างเชี่ยวชาญ และต้องเป็นผู้ประพฤติดีเป็นแบบอย่างที่ดี ตามคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน

8. ต้องมีการตั้งเกณฑ์มาตรฐานระดับอาชีพของการทำงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบด้วยตนเองได้

9. ในการฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

10. ต้องมีผู้เกี่ยวข้องในอาชีพต่าง ๆ เข้าเกี่ยวข้องในการจัดการหลักสูตรด้วย

11. การฝึกอาชีพแต่ละอาชีพต้องสร้างลักษณะพิเศษของอาชีพนั้น ๆ เน้นการฝึกให้ตรงกับลักษณะพิเศษ

12. ต้องมีการปรับปรุงการฝึกอาชีพอยู่เสมอให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

จากลักษณะเด่นเฉพาะตัวของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา นำมาขยายความให้เห็นภาพการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. จุดประสงค์การสอนในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา การกำหนดจุดประสงค์การสอนต้องกำหนดให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย โดย

1.1 จุดประสงค์การสอนด้านพุทธิพิสัย ต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการทำงานระดับเกิดความคิดรวบยอด และหลักการ เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ มิใช่รู้เฉพาะตัวอย่างที่ครูแสดงให้ดูเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องเสริมด้วยจุดประสงค์ การฝึกทักษะการคิดลงในแผนการสอนด้วย

1.2 จุดประสงค์การสอนด้านจิตพิสัย ต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรักในงานที่ทำฝึกอุปนิสัย และความคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับงานอาชีพ มีความใฝ่รู้ และหมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.3 จุดประสงค์การสอนด้านทักษะพิสัย ต้องเน้นให้มีการฝึกด้วยเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกลต่าง ๆ เหมือนในโรงงานจนเกิดความชำนาญถึงระดับใช้ข้อมูลจากผลของการฝึกตั้งเกณฑ์มาตรฐานในการทำงานและตรวจสอบผลของการทำงานด้วยตนเองได้

1.4 เพื่อความสำเร็จของการตั้งจุดประสงค์การสอนทั้ง 3 ด้านดังกล่าวจึงต้องเสริมจุดประสงค์การฝึกการคิดรวมเข้าไปด้วย

2. เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เนื้อหาที่จะทำการสอนจะเกี่ยวข้องกับ 3 เรื่อง คือความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นหลักการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติงานเทคนิคเฉพาะที่จะทำให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีที่จะเกิดจากการฝึกงานและมีผลย้อนกลับไปทำให้การทำงานได้ผลดี และพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยถาวรของผู้เรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีเมื่อวัดแล้ว ต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ของการสอน ครูต้องออกแบบ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผล
จุดประสงค์การเรียนรู้ 3 ทิศทางได้แก่

3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ระดับความคิดรวบยอด
และหลักการเพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ยุทธศาสตร์ที่ควรนำไปใช้ได้แก่
การนำเสนอตัวอย่างของสิ่งที่ต้องการสอนมาให้ผู้เรียนสังเกต ถ้าตัวอย่างมีจำนวนมากพอที่จะ
ทำให้ผู้เรียนเก็บรวบรวมลักษณะเด่นเฉพาะที่จำเป็นต้องมี ขาดไม่ได้ของสิ่งที่ต้องการสอน
และต่อมาครูนำเสนอตัวอย่างของสิ่งที่ไม่ใช่ เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบ โดยครูต้องรู้จักใช้
คำสั่งเป็นแนวทางในการสังเกต และคำถามช่วยเชื่อมโยงความคิด ในไม่ช้าผู้เรียนจะสามารถ
สร้างความคิดรวบยอดและหลักการของสิ่งที่ครูต้องการสอนได้ด้วยตนเอง และเมื่อเกิดความคิด
รวบยอดและหลักการแล้ว ครูจะต้องจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ประยุกต์ใช้ความรู้
นั้น

3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะรักในงานที่ทำ
และมีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานและพัฒนา เป็นคุณลักษณะที่ดีติดตัวไปด้วย

3.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดทำงาน และฝึกฝน
จนเกิดความชำนาญในการออกแบบกิจกรรม ครูต้องทำการวิเคราะห์งานที่ต้องการจะให้
ผู้เรียนฝึกปฏิบัติก่อน เพื่อให้รู้ว่าผู้เรียนจะต้องฝึกงานย่อยใดก่อนบ้าง เมื่อรู้แล้วก็ทำการเรียง
ลำดับ งานย่อยใดควรให้ฝึกก่อน ฝึกหลัง แต่ละงานควรให้เวลาในการฝึกมากน้อยเท่าไร
ในขณะที่ผู้เรียนฝึก ครูจะสังเกตอะไร และอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะใช้ในการตรวจสอบผล
การฝึกและให้ข้อมูลย้อนกลับ

4. สื่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษา สื่อการเรียนการสอนที่ดีจะต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิด
การเรียนรู้ได้ตรงกับจุดประสงค์การสอนระบุไว้โดยง่ายในเวลาที่รวดเร็ว สื่อการสอนมีหลายแบบ
ครูต้องรู้จักเลือกใช้ให้เหมาะสมกับโอกาสในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ครูต้องเลือก
ใช้สื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ การศึกษาจากของจริงเป็นสิ่งที่
จำเป็นแต่ในการทำงานของเครื่องจักรกลจริงบางอย่าง ก็ไม่สามารถมองเห็นกระบวนการได้
ครบทั้งหมดดังนั้นการใช้แบบจำลองจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความ
เข้าใจดีกว่าการสอนโดยใช้จินตนาการ ซึ่งตรวจสอบไม่ได้ว่าผู้เรียนเกิดจินตนาการได้หรือไม่
ครูอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการผลิตสื่อ
การสอนประเภทแบบจำลอง หรือสื่อรูปภาพที่ทำให้เห็นการเคลื่อนไหวได้ หรือต้องรู้ว่า
สามารถไปหาแหล่งสื่อที่เหมาะสมจากที่ใดนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี
ส่วนการสอนภาคปฏิบัติให้ทำงานเป็น โดยใช้เครื่องมือและเครื่องจักรต่าง ๆ การบอกหรือสั่ง
ด้วยคำพูดอาจไม่ชัดเจนหรือตกหล่น ถ้าผู้เรียนไม่ตั้งใจฟัง ครูจึงต้องใช้เอกสารช่วยการสั่งงาน
จึงต้องรู้วิธีการที่จะผลิตใบงาน และใบปฏิบัติงานช่วยอำนวยความสะดวกในการสั่งงาน และ
เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ศึกษาการทำงานโดยใช้เอกสาร ซึ่งจะสอดคล้องกับการทำงานในสถาน
ประกอบการจริง

5. การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษา การวัดและประเมินผลคือ การตรวจสอบผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้พุทธิพิสัยใช้แบบทดสอบวัดได้ แต่การเรียนรู้จิตพิสัยและทักษะพิสัยต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน และการสังเกตที่ดีจะต้องมีเป้าหมาย ครูต้องรู้ว่าจะสังเกตอะไรและเมื่อสังเกตได้แล้วพฤติกรรมที่สังเกตได้นั้นมีความหมายอย่างไร

กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือช่างฝีมือ ช่างเทคนิคและนักเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานทั้งการประกอบอาชีพอิสระ การจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชาหลักคือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและการประมง พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรม ในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษาแบ่งเป็น 3 ลักษณะที่สำคัญคือ

1. จัดการเรียนการสอนในระบบดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับต่าง ๆ ดังนี้

1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน นอกจากนี้ได้จัดหลักสูตร ปวช. ระบบทวิภาคี

1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวช. โดยเข้าศึกษา 2 ปีเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน นอกจากนี้ยังรับผู้จบ ม. 6 ศึกษาต่อในบางวิชาด้วยและจัดหลักสูตร ปวส. แบบทวิภาคีในบางสาขาวิชาเช่นกัน

1.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

1.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูงซึ่งมีศักดิ์และสิทธิเทียบเท่าปริญญาตรีตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

2. จัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. พิเศษ (อศ.กช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษา) ซึ่งเป็นเยาวชน 2-3 ปี อายุระหว่าง 15-25 ปี เข้ารับการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม อาจกลับไปปฏิบัติงานฟาร์มไร่นาของตนเองและกลับมาศึกษาต่อให้ครบจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตร ในขณะเดียวกันนักศึกษาวิชาสามัญหลักสูตรเร่งรัดได้รับวุฒิ ม.3 หรือเทียบเท่า จบการศึกษาแล้วจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ ปัจจุบันดำเนินการสอนในสาขาวิชาเกษตรกรรม

3. จัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งมีการจัดทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อบริการวิชาชีพแก่ชุมชน แบ่งออกเป็นหลักสูตรประเภทต่าง ๆ คือ

3.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาวิชาชีพ 1 ปี หรือ 1,350 ชั่วโมง เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรช่างฝีมือตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

3.2 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นรับสมัครประชาชนทั่วไปหรือผู้สนใจที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างต่ำเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งมีระยะเวลาแตกต่างกันหรือเรียกว่า หลักสูตรหลากหลายตามเนื้อหาวิชา เช่นหลักสูตร 45, 75, 100, 120 และ 225 ชั่วโมง ในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อผ่านการศึกษแล้วจะได้รับใบสำคัญรับรองความรู้ความสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ และสามารถนำไปสะสมหน่วยกิตเทียบโอนรับวุฒิปวช. ได้

3.3 หลักสูตรวิชาชีพชั้นมัธยม เป็นหลักสูตรวิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาและโรงเรียนเอกชน

3.4 หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพในงานบริการวิชาการด้านเกษตรกรรม โดยจัดฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้นแก่เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรรมเคลื่อนที่ โดยออกไปให้บริการความรู้แก่เกษตรกรในชนบท

จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษานั้นจะบังเกิดผลตามมีจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้นั้นต้องใช้หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปประยุกต์ใช้ จึงจะให้นักศึกษาสามารถนำหลักเกณฑ์ในรายวิชาต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ปัจจุบันได้จัดการศึกษา 2 หลักสูตรคือ

1. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี แบ่งออกเป็น 3 ประเภทวิชาดังนี้

1.1 ประเภทวิชาคหกรรม

1.1.1 ผ้าและเครื่องแต่งกาย

1.1.2 อาหารและโภชนาการ

1.1.3 คหกรรมทั่วไป

1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

1.2.1 พาณิชยกรรม

1.2.2 ธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

1.3 ประเภทวิชาศิลปกรรม

1.3.1 ออกแบบ

1.3.2 วิจิตรศิลป์

2. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี แบ่งออกเป็น 3 ประเภทวิชาคือ

2.1 ประเภทวิชาคหกรรม

2.1.1 ผ้าและเครื่องแต่งกาย

2.1.2 อาหารและโภชนาการ

2.1.3 คหกรรมทั่วไป

2.2 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

2.2.1 การบัญชี

2.2.2 การตลาด

2.2.3 ธุรกิจโรงแรม

2.2.4 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2. หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สงบ ลักษณะ กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่ควรจะเป็นไว้ว่า ควรเป็นการเรียนการสอนที่นักเรียนได้รับการยอมรับนับถือในการเป็นเอกัตบุคคล ได้เรียนรู้ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับความสามารถ ได้เรียนสิ่งที่สนใจ ต้องการหรือมีประโยชน์ ได้ปฏิบัติตามกระบวนการเพื่อการเรียนรู้ ได้รับการเอาใจใส่ ประเมิน ช่วยเหลือเป็นรายบุคคล และได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ และสำเร็จตามอัตภาพ

โกวิท ประวาลพฤษย์ อธิบายไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ เช่น กระบวนการกลุ่มทักษะกระบวนการ 9 ชั้น กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างเจตคติ ฯลฯ

อัจฉรา วงศ์โสธร กล่าวว่า การเรียนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ ช่วยเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ โดยการเตรียมการด้านเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนเป็นผู้คอยสอดส่อง สำรวจและสังเกตในขณะที่ผู้เรียนฝึกและให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองและเกิดพัฒนาการขึ้น

ทิศนา ขัมมณี ได้เสนอหลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้

ด้วยตนเอง ทำความเข้าใจ สร้างความหมายของสาระข้อความรู้ให้แก่ตนเอง ค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเอง

2. ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ต่อกันและกัน และได้เรียนรู้จากกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดและประสบการณ์แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. ช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วม (Participation) ในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ “กระบวนการ” (Process) ควบคู่ไปกับ “ผลงาน” (Product)

5. ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง (Application)

และ อภิญญา เหมระ (2544 : 16) กล่าวว่า แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ แนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติ

เมื่อประมวลความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นว่า แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้คิดค้น สร้าง และสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

2.2 หลักการจัดการเรียนการสอน หรือหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.1 หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของการเรียน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542 : 20 - 21) ได้เสนอหลักการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

2.2.1.1 การเรียนเป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้น ผู้เรียนจึงควรมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.1.2 การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากแหล่งต่าง ๆ กัน มิใช่จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ

2.2.1.3 การเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจ จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเองนั้น มีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี

2.2.1.4 การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้นั้นมีความสำคัญ หากผู้เรียนเข้าใจ และมีทักษะในเรื่องนี้แล้ว จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการ

2.2.1.5 การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน คือการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2.2 จากความเชื่อในหลักการเรียนรู้ของนักการศึกษาทั้ง 5 ประการนำไปสู่หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนดังนี้

2.2.2.1 ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา

2.2.2.2 ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มได้พูดคุย ปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น และการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ดี

2.2.2.3 ยึดการค้นพบด้วยตนเอง เป็นวิธีการสำคัญ การเรียนรู้โดยผู้สอนพยายามจัดการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะการค้นพบความจริงใด ๆ ด้วยตนเองนั้นผู้เรียนมักจะจดจำได้ดี และมีความหมายโดยตรงต่อผู้เรียน และเกิดความคงทนของความรู้

2.2.2.4 เน้นกระบวนการ (Process) ควบคู่ไปกับผลงาน (Product) โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงานมิใช่มุ่งจะพิจารณาถึงผลงานแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพของผลงานขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการ

2.2.2.5 เน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นหาแนวทางที่จะนำความรู้ ความเข้าใจไปใช้ในชีวิตประจำวัน พยายามส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริง และพยายามติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียน (ทิตนา แคมมณี : 2522)

3. รูปแบบหรือระดับของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Campbell และ Kryszewska ได้เสนอรูปแบบหรือระดับของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไว้ 3 ระดับคือ

1. Student – Centered Class รูปแบบนี้ครูจะยังมีบทบาทอยู่โดยเป็นผู้เตรียมเนื้อหาวัสดุ อุปกรณ์และสื่อทั้งหมด นักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีครูคอยดูแล กำกับ กิจกรรมในลักษณะนี้ส่วนมากเป็นกิจกรรมกลุ่ม หรือจับคู่

2. Learner – based Teaching รูปแบบนี้ครูจะลดบทบาทลง โดยทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นหรือมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลของเรื่องที่จะเรียนหรือจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้น โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์และความชำนาญพิเศษของผู้เรียน

3. Learner Independence หรือ Self-directed Learning เป็นแบบที่ผู้เรียนเป็นอิสระจากชั้นเรียนผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาจากสื่อที่จัดไว้ในห้อง หรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วเลือกทำงานหรือฝึกปฏิบัติตามต้องการ ตามความสนใจและศักยภาพของตน โดยอาจศึกษาตามลำพังหรือจับคู่กับเพื่อนก็ได้

จากรูปแบบดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้เรียนจะเป็นผู้ให้ข้อมูล หรือเตรียมเนื้อหาเพื่อทำกิจกรรมในชั้นเรียนโดยใช้ประสบการณ์ ความรู้ และความชำนาญของผู้เรียนแต่ละคนเป็นฐาน ครูเป็นผู้คอยดูแล กำกับ อำนวยความสะดวกและติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน

4. ด้านหลักสูตร

หลักสูตร เป็นหัวใจและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะในการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่เป็นแนวกำหนดเค้าโครงทั่วไปของเนื้อหา ความรู้และสาระรายวิชาต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์ เกิดทักษะ ความสนใจและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ฉะนั้นจึงถือเป็นหน้าที่โดยตรงของวิทยาลัยที่จะต้องส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประสบการณ์ทั้งหลายให้สภาพการเรียนการสอนทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้วางไว้ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 1)

นิรุทธิ จันทะทรัพย์ (2536 : 30) หลักสูตร เป็นมวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดขึ้นให้กับผู้เรียน โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม และสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามที่สถานศึกษาและตนเองต้องการ โดยมี ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ และตามความต้องการของสังคมปัจจุบัน

วิรัตน์ บัวขาว (2541 : 8) หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งมวลที่สถานศึกษาได้จัดให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดหมายที่วางไว้

สงบ ลักษณะ (2542 : 29) หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่จัดให้ผู้เรียนได้รับ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่พึงปรารถนาทั้งพฤติกรรมความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมต่าง ๆ และหลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ โดยทั่วไปหลักสูตรจะครอบคลุมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ (2542 : 29 - 30) คือ

1. ผลการเรียนรู้ (Learning Outcome)
2. ขอบข่ายเนื้อหาวิชา (Content)
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Learning Activities)
4. แผนการใช้สื่อการเรียนการสอน (Learning Materials)
5. แผนการวัดผลประเมินผล (Assessment)

ทาบ (Taba. 1962 : 30) ให้แนวคิดว่าหลักสูตรโดยทั่วไปจะมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังไว้ว่า เมื่อผู้เรียนผ่านหลักสูตรนี้แล้วควรมีคุณสมบัติอย่างไร วัตถุประสงค์นี้มีทั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจหรือมีคุณลักษณะต่าง ๆ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์
3. กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง แผนการในการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนด หรือเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ตามที่กำหนด

4. การประเมินผลผลิต หมายถึง โครงการที่จะประเมินเพื่อดูว่าผลผลิตที่ได้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนดหรือไม่

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ว่าด้วยการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะการปฏิรูปหลักสูตรต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับสาระสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรา 20 แนวการจัดการศึกษาเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ครอบคลุมสิ่งสำคัญคือ

1.1 ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์กับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ สังคมโลกประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย การเมืองการปกครอง

1.2 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ภูมิศาสตร์การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย

1.4 ความรู้และทักษะด้านภาษา คณิตศาสตร์

1.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 4 ทวิ กำหนดให้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการครองชีวิตและการงาน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 4 ตริ ระบุว่าต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาไว้และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรู้จักพึ่งตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อจะได้รู้เท่าทันโลก

มาตรา 23 กำหนดให้จัดหลักสูตรการศึกษาในส่วนสาระหลักที่เป็นแกนกลางของ

การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการศึกษาต่อ การดำรงชีวิต ความเป็นคนไทย และความเป็นพลเมืองดีของชาติ ให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าวสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง การวางแผนเตรียมการเพื่อการจัดการเรียนการสอน การวางแผนเตรียมการนี้จะครอบคลุมถึงทุกสิ่งที่จะเป็นวิถีทางไปสู่ผลลัพธ์คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่พึงปรารถนา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ เรียน 2 ปีทางด้านบริหารธุรกิจ โดยมีหลักการ จุดมุ่งหมาย หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร มีดังนี้คือ

1. หลักการ

1.1 เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญและเฉพาะสาขาอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพ

1.3 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีเรียน วิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

1.4 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดการศึกษาเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

2. จุดหมาย

2.1 เพื่อให้ความรู้และทักษะในวิชาสามัญ สำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2.2 เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3 เพื่อให้มีเจตคติที่มีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี

2.4 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน

2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง

2.6 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจ และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

2.7 เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2540

3.1 การเรียนการสอน การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลง ทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถถ่ายโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

3.2 เวลาเรียน

3.2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด

3.2.2 ในกรณีการเรียนระบบชั้นเรียนให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 คาบ ๆ ละ 50 นาที

3.2.3 เวลาเรียนตามปกติสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนดประมาณ 2 ปี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาอื่น ๆ จะใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี ยกเว้นผู้ที่ได้เรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาก่อนแล้ว หรือผู้ที่ขอโอนผลการเรียน

3.3 หน่วยกิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 80 หน่วยกิต และไม่ เกิน 110 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

3.3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อย กว่า 16 คาบเรียนรวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียนมีค่า 1 หน่วยกิต

3.3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2-3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่ น้อยกว่า 32-48 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 36-54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3.3 การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพให้เป็นไป ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีค่า 4 หน่วยกิต

3.3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคีใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 72 ชั่วโมง มีค่า

1 หน่วยกิต

4. โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 แบ่งเป็น

3 หมวดวิชาดังนี้

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน

4.2 หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 วิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 วิชาชีพเลือก

4.2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

4.4 การฝึกงานหรือการทำโครงการหรือการทำโครงการวิชาชีพ

4.5 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาหรือทำโครงการหรือโครงการวิชาชีพกำหนดให้มีค่า

4 หน่วยกิต

4.6 สถานศึกษาจะจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในช่วงระยะเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม ตั้งแต่ประกาศผลสอบภาคเรียนที่ 2 ของผู้เรียนเป็นต้นไป ถ้าสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในภาคเรียนปกติให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่าของการเรียนปกติ

4.7 ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้เรียนที่ประสงค์จะทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพทำในภาคเรียนที่ 4

4.8 การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

4.9 การเข้าเรียน ผู้เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติดังนี้

4.9.1 พื้นความรู้ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้เข้าเรียนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา การเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในแต่ละสาขาวิชา

4.9.2 คุณสมบัติ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

4.10 การประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย

ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

4.11 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

4.11.1 ต้องสอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

4.11.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้าง

4.11.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

4.11.4 สำหรับนักศึกษาระบบทวิภาคี ต้องสอบผ่านมาตรฐานฝีมือ

4.12 การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

4.12.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม แก้ไข หรือยกเลิกสาขาวิชาประเภทวิชา หรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตร

4.12.2 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกรายวิชา หรือคำอธิบายรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 เมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามข้อ 9.2 แล้วให้เสนอกระทรวงศึกษาธิการทราบ

4.12.3 การพิจารณาอนุมัติการเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ให้กรมต้นสังกัดพิจารณาจากความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษานั้นจะบังเกิดผลตามมีจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้นั้นต้องใช้หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปประยุกต์ใช้ จึงจะทำให้ นักศึกษาสามารถนำหลักเกณฑ์ในรายวิชาต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านครูผู้สอน

การจัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา ไพโรจน์ ตีรณนากุล (ม.ป.ป. : 32-33) กล่าวว่า อาจารย์มีหน้าที่เป็นผู้จัดการโรงฝึกงานเหมือนกับผู้จัดการของโรงงานอุตสาหกรรม และมีหน้าที่ดูแลสภาพอาคาร อุปกรณ์การสอน กิจกรรมของนักศึกษา รวมทั้งเป็นผู้ควบคุมให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสุดท้ายเป็นผู้สอนให้ความรู้และทักษะแก่ผู้เรียน และตามแนวความคิดของ อุมพร สกลรักษ์ (2540 : 20) ได้กล่าวว่าหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนคือ สอนให้การอบรม ให้คำปรึกษา สนับสนุนชี้แนะทางให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีวิชาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคม รวมถึงหน้าที่ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะเป็นการสร้างศรัทธาให้แก่ผู้เรียนอีกทางหนึ่ง สำหรับหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ นอกจากจะสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในวิชาชีพแล้ว อาจารย์ผู้สอนยังมีหน้าที่

เป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ตลอดจนตรวจสอบพฤติกรรม จรรยา มารยาทของผู้เรียนและจัดสภาพการเรียนรู้ให้เหมาะสมด้วย

บทบาทของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.1 บทบาทด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย

5.1.1 การเตรียมตนเอง ครูจะต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทของ ผู้เป็นแหล่งความรู้ (resource person) ซึ่งจะต้องให้คำอธิบายคำแนะนำ คำปรึกษา ให้ข้อมูล ความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน รวมทั้งแหล่งความรู้ที่จะแนะนำให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้

5.1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล เมื่อบทบาทครูไม่ใช่ผู้บอกเล่ามวลความรู้อีกต่อไป ครูจึงต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียนทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียน หรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีข้อมูล ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยบริการ ศูนย์สื่อ ห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดวิชา ห้องปฏิบัติการวิชาต่าง ๆ และห้องพิพิธภัณฑ์

5.1.3 การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของครูก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูจะต้องวิเคราะห์ ประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญ และเนื้อหาข้อความรู้จะนำไปสู่การออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ตามที่กำหนด

5.1.4 การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วครูจะต้องพิจารณาและกำหนดว่าจะใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ใดเพื่อให้กิจกรรมการเรียนดังกล่าว บรรลุผล แล้วจัดเตรียมให้พร้อม

5.1.5 การเตรียมการวัดและประเมินผล บทบาทในด้านการเตรียมการอีก ประการหนึ่งคือการเตรียมวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยการวัดให้ตรงตาม จุดประสงค์การเรียนรู้และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ ผลที่เกิดขึ้นทั้งด้าน พุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะพิสัย (Psychomotor) โดยเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

5.2 บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทขณะผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

5.2.1 การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา (Helper and Advisor) คอยให้ คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลหรือความรู้ในเวลาที่คุณเรียนต้องการเพื่อให้ การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.2.2 การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supportor and Encourager) ช่วย สนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

5.2.3 การเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม (Active Participant) โดยเข้าร่วมทำกิจกรรมใน

กลุ่มผู้เรียนพร้อมทั้งให้ความคิดและความเห็นหรือเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

5.2.4 การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) ตรวจสอบผลการทำงานตามกิจกรรมของผู้เรียนเพื่อให้ถูกต้องชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนให้ผู้เรียนสรุปเป็นข้อความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้

5.2.5 การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยการสนับสนุนเสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานกับกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็มที่ ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันและอภิปรายโต้แย้งด้วยท่วงทำนองนุ่มนวล ให้เกียรติกันอย่าง เป็นมิตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

5.2 บทบาทด้านการประเมินผล โดยการตรวจสอบว่า การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งในการวัดและประเมินผล นอกจากครูจะเป็นผู้วัดผลแล้ว ผู้เรียนควรเข้ามามีบทบาทในการประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

จากบทบาทของครูดังกล่าว สรุปได้ว่า บทบาทของครูจะต้องปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการสอนจากครูที่มีบทบาทในฐานะผู้บอกเล่าข้อความรู้ทั้งหมดแก่ผู้เรียน มาเป็น บทบาทในการสนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ดีที่สุด ได้ผลที่สุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยมีครู เป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ คอยติดตามดูแล ช่วยเหลือ แนะนำ และให้ขวัญกำลังใจ รวมทั้งร่วมคิดร่วมศึกษาไปพร้อม ๆ กับผู้เรียน ดังนั้นครูจะต้องปรับวิธีการสอนใหม่และ เป็น นักจัดการที่มีสื่อเป็นตัวกลางสำคัญนั่นเอง

6. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีดำเนินการที่ผู้สอนนำมาใช้ ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทาง ประกอบ เช่น พฤติกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้และ ประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รวมถึงปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดร่วมกันระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียนเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนที่กำหนดไว้ด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีสอน ระยะเวลาที่เรียน ฯลฯ

มีเทคนิควิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนมากมายหลายวิธีที่ส่งเสริมและให้ ความสำคัญกับผู้เรียนในฐานะศูนย์กลางของการเรียนการสอน ซึ่งครูสามารถนำไปปรับใช้ให้ เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยแยกกลุ่มเทคนิคตามแนวคิดการจัดกิจกรรม การจัดกลุ่ม และวิธีการเรียนรู้ (หน่วยศึกษา

นิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2542 : 25 – 27) ได้ดังนี้

6.1 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนทางอ้อม (Indirect Instructional Techniques) ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ดังนี้ แบบสืบค้น (Inquiry) แบบค้นพบ (Discovery) แบบแก้ปัญหา (Problem solving) แบบสร้างแผนผังความคิด (Concept mapping) แบบใช้กรณีศึกษา (Case studies) แบบตั้งคำถาม (Questioning) และแบบใช้การตัดสินใจ (Decision making)

6.2 เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Study) ประกอบด้วยเทคนิควิธีการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ดังนี้ ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Center) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activity Packages) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การทำรายงาน การค้นคว้าอย่างอิสระ การเขียนเรียงความ การเรียนเสริม การทำโครงการ คู่สัญญา การทำนิตยสาร และการมอบหมายงานเป็นรายบุคคล

6.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี (Technology - Related Instruction) ประกอบด้วยการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการเรียนรู้ ดังนี้ การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียนและแบบฝึกหัด การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ชุดการสอน (Instruction Package) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI) และบทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Text)

6.4 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Instruction) ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ดังนี้ การโต้ว่าที่ กลุ่ม Buzz การอภิปราย การระดมพลังสมอง การแก้ปัญหากลุ่มตัว การประชุมแบบต่าง ๆ บทบาทสมมติ กลุ่มสืบค้น คู่คิด (Think – Pair – Share) การฝึกปฏิบัติการ และกลุ่มเอกฉันท์ 1-3-6

6.5 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Instruction) ประกอบด้วย เทคนิคการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ดังนี้ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Earning) เกมส์ (Games) กรณีตัวอย่าง (Case Study) สถานการณ์จำลอง (Simulation) ละคร (Acting or Dramatization) และบทบาทสมมติ (Role - Play)

6.6 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ดังนี้ ปริศนาความคิด (Jigsaw) ร่วมมือแข่งขัน (Teams-Games-Tournaments หรือ TGI) Student Teams and Achievement Divisions หรือ STAD Teams Assisted Individualization หรือ TAI กลุ่มสืบค้น (Group Investigating หรือ GI) กลุ่มเรียนรู้ร่วม (Learning Together หรือ LT) ร่วมกันคิด (Numbered Heads Together หรือ NHT) และกลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op)

6.7 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนแบบต่าง ๆ ดังนี้ การเรียนการสอนแบบ Storyline Method การเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem-solving) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเทคนิควิธีอยู่มากมาย ซึ่งเทคนิคดังกล่าวเน้นการให้ความสำคัญกับผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542 : 28) กระบวนการ คือ แนวทางดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีขั้นตอน ซึ่งวางไว้ตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยกระบวนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการคิดวิจารณ์ญาณ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ กระบวนการคิดไตร่ตรอง ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการ 9 ชั้น กระบวนการเรียน ความรู้ความเข้าใจ กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กระบวนการสืบสวนสอบสวน กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการแก้ไขโจทย์ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างเจตคติ กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างจิตสำนึก

เมธี ปิณฑานนท์ (2531 : 45-50) เสนอแนะวิธีการสอนวิชาชีพไว้ดังนี้

1. เป็นการสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีสอนง่ายที่สุด ใช้ร่วมกับวิธีอื่นจะเป็นประโยชน์มาก

2. สอนด้วยสื่อทัศนูปกรณ์ เป็นการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วีดีโอ สไลด์ แผ่นใส เป็นต้น วิธีการสอนแบบนี้ได้รับความสำเร็จสูง เพราะนักศึกษาสนใจมาก

3. เป็นการสอนแบบสาธิต นักศึกษาสามารถเห็นการกระทำได้ นิยมสอนในเชิงปฏิบัติ และมีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนเพื่อฝึกทักษะ

4. สอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติเอง เช่น การมอบหมายงานพิเศษ เป็นการสอนที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

5. สอนแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น สร้างสถานการณ์ประกอบการจำลองให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน

6. เป็นการสอนแบบตั้งคำถาม มักจะใช้ร่วมกับการสอนแบบอื่นจะมีผลสัมฤทธิ์สูง เนื้อหาวิชานั้นประกอบไปด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หลักการของการอาชีวศึกษาอยู่ที่การปฏิบัติได้จริง มิใช่มีความรู้ในทฤษฎีเท่านั้น

จากการศึกษาวิจัย การเลือกใช้วิธีการสอนวิชาการทำงานและอาชีพของ มอลเลย์ (Malay, 1978 : 27) สรุปผลว่า วิธีสอนที่เหมาะสมสำหรับสอนวิชาการทำงานและอาชีพเรียงตามลำดับคือ การสอนแบบสาธิต การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบ

ค้นคว้า การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การสอนแบบโครงสร้าง การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยให้ภาพเคลื่อนไหว การสอนแบบประชุม การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ การสอนแบบศึกษานอกสถานที่ การสอนโดยการฝึกงาน การสอนโดยใช้โทรทัศน์ การสอนโดยใช้ชุดการสอน การสอนแบบศึกษาเฉพาะกรณี

จากการที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของ วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นวิธีการที่ผู้สอนนำมาให้ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน ส่วนการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล และควรให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนหมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนหมายถึง ตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนเพื่อการเรียนการสอนบังเกิดผลดี สื่อการสอนมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไปเช่น อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษา เทคโนโลยีการสอน เทคโนโลยีการศึกษา สื่อทัศนศึกษา สื่อทัศนูปกรณ์ แต่ในปัจจุบันนิยมใช้คำว่า สื่อการสอนมากกว่า เพราะมีความหมายกว้างขวาง มีใช้หมายถึงเพียงสิ่งของที่ใช้ประกอบการสอน แต่หมายถึงทุกอย่างไม่ว่าเป็นสิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิตก็ตาม หากนำมาประกอบการเรียนการสอนแล้วเกิดความเข้าใจง่าย รวดเร็ว ชัดเจนขึ้น เรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น (กิตติมา ปรีดีดีลล. 2532 : 68)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า ให้ส่งเสริม สนับสนุนผู้สอนในการจัดสื่อการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ จัดการเรียนรู้อย่างเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีคลื่นความถี่ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่นเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา และยังส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อทุกประเภท พัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดไว้ ดังนั้นจะต้องจัดหาสื่อที่หลากหลาย สื่อที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้โดยตรง ไม่ใช่สื่อที่ครูใช้แต่เพียงผู้เดียว เป็นสื่อที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าเป็นสื่อที่ครูคอยบอกคอยป้อนให้ตลอดเวลา เป็นสื่อที่เรียนรู้ได้ดี เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตาม

ความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ ดังนั้น
 สื่อควรเน้นคิด เน้นปฏิบัติมากกว่าแค่เป็นเพียงสื่อเน้นจำ เน้นเนื้อหาเท่านั้น
 (ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ. 2544 : 9-11)

สื่อการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การ
 จัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา เราเร่งพัฒนาการศึกษา
 ให้การศึกษาไปพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนไปช่วยพัฒนาประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ
 และการสื่อสาร จึงเป็นเครื่องมือที่มีพลานุภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัด
 การศึกษา เช่น ช่วยนำการศึกษาให้เข้าถึงประชาชน ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องนอกระบบ
 โรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ช่วยจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการ
 ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและแม่นยำในการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรักษาและ
 การเรียกใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในงานจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วย
 การเรียนการสอน

จากทัศนะเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนพอสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง ปัจจัย
 ต่าง ๆ ที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือทุกสิ่งทุกอย่างที่
 ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่
 เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นมา
 เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อทัศนูปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ วิธีการและกิจกรรมซึ่งได้
 เลือกมาใช้ช่วยในการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียน
 การสอน และสื่อยังเป็นตัวกลางที่จะช่วยในการให้ข้อมูลความรู้หรือสิ่งบอกกล่าวแก่ผู้เรียน แต่
 การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้ผลสื่อเหล่านั้นต้องสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน จุดประสงค์ เนื้อหา
 และกิจกรรมของบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกคิด การแก้ปัญหา และฝึกปรับปรุงตนเองเพื่อให้
 เกิดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วย

8. ด้านการประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการวัดและ
 ประเมินผลที่ยอมรับกันว่าสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 คือ การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพราะเป็นวิธีการที่สามารถค้นหา
 ความสามารถและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน และยังเป็นข้อมูลสำคัญที่
 สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนได้อย่างดีด้วย

แนวทางการประเมินที่สำคัญมี 3 แนวทางคือ การประเมินตามสภาพจริง การประเมิน
 ภาคปฏิบัติและการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ,
 2539 : 39-78) มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

8.1 การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรม วิธีการปฏิบัติและผลการปฏิบัติของผู้เรียน การประเมินลักษณะนี้จะมีประสิทธิภาพเมื่อประเมินการปฏิบัติของผู้เรียนในสภาพที่เป็นจริง วิธีการที่ใช้ประเมินได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แบบทดสอบวัดความสามารถจริง การรายงานตนเอง และแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่ส่งเสริม สอดคล้องกับการประเมินตามสภาพจริง การประเมินจึงมุ่งเน้นที่การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) โดยมีแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นนวัตกรรมการประเมินที่สำคัญ

8.2 การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) เป็นการทดสอบความสามารถในการทำงานของผู้เรียน ภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุดประเมินได้ 3 ลักษณะคือ ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต ประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิต

ลักษณะที่สำคัญของการประเมินภาคปฏิบัติ จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดอย่างชัดเจน มีการกำหนดวิธีทำงาน มีการกำหนดความสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน มีการประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้ายของการปฏิบัติงานและกระบวนการประเมินภาคปฏิบัติ

ในการประเมิน ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการต่อไปนี้ในการประเมิน

1. การสืบค้น (Inquiry) โดยการถามผู้เรียนตรง ๆ เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ต่อการปฏิบัติงานต่อสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการประเมินความสำเร็จของตน โดยอาจให้ผู้เรียนรายงานผลด้วยการพูด หรือเขียน หรือตอบแบบตรวจสอบรายการ หรือบันทึกข้อดี ข้อด้อยของตนในการทำงาน

2. การสังเกต (Observation) โดยการสังเกตผู้เรียนขณะที่เรียนและในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการตอบคำถามและการทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ครูควรใช้การสังเกตอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้เรียนไม่รู้ตัวเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงภาพการปฏิบัติที่แท้จริงของผู้เรียน

3. การวิเคราะห์ (Analysis) โดยการวิเคราะห์การปฏิบัติของผู้เรียนแต่ละคนขณะที่ปฏิบัติงาน หรือเมื่อทำงานเสร็จแล้วเพื่อค้นหาวางานส่วนใดที่ผู้เรียนทำได้ดี และส่วนใดที่ควรปรับปรุง

4. การทดสอบ (Testing) โดยการวัดการปฏิบัติของผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินระดับความสำเร็จในการเรียนรู้ตามผลงานหรือกระบวนการที่กำหนด แบบทดสอบอาจใช้วัดความสามารถในการเรียนรู้ ระดับทักษะที่ได้จากการปฏิบัติ การบรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนหรือเจตคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

เทคนิคและวิธีการประเมิน (Assessment Techniques and Methods)

1. การประเมินรายบุคคล เป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคลในห้องเรียน หรือในกลุ่มอาจประเมินโดยอิงกลุ่ม (ใช้มาตรฐานของกลุ่มกับผู้เรียนทุกคน) อิงเกณฑ์ (ใช้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตัดสินผู้เรียนทุกคน) หรืออิงตนเอง (ใช้ความสามารถระดับเดิมของผู้เรียนเป็นมาตรฐานเพื่อตัดสินพัฒนาการหรือการปฏิบัติ) ก็ได้

2. การประเมินกลุ่ม (Group Assessment) เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของผู้เรียนในสถานการณ์กลุ่ม และตัดสินความก้าวหน้าของพวกเขา ครูอาจให้คะแนนผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคลหรือใช้คะแนนรายบุคคลบวกกับคะแนนกลุ่ม

3. การประเมินตนเองและเพื่อน (Self-Peer Assessment) การประเมินตนเองและเพื่อนจะทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการประเมินงานของตนและของเพื่อนร่วมห้อง ผู้เรียนได้มีส่วนเข้าร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินด้วย

สำหรับเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ประเมินภาคปฏิบัติของผู้เรียนเรียกว่า รูบรีค (Rubric) หมายถึงการสร้างเกณฑ์ขึ้นเพื่อพิจารณาลักษณะของสิ่งสำคัญ ได้แก่ เกณฑ์การให้คะแนน Scoring Guide ซึ่งจะต้องกำหนดมาตราวัด (scale) และรายการคุณลักษณะที่บรรยายถึงความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียนในแต่ละระดับข้อมูลจากรูบรีค จะสะท้อนให้ครูผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ได้ทราบว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง และทำอะไรได้มากน้อยเพียงใด

8.3 การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นแนวทางหนึ่งของการประเมินผลตามสภาพจริงที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถสะท้อนให้เห็นผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจน

หลักการสำคัญในการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน

1. ด้านเนื้อหาวิชาจะต้องสะท้อนความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชา ทักษะความสามารถ และคุณลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ด้านการเรียนการสอน จะต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้และผลงานของผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้หรืองาน และตรวจสอบปรับปรุงด้วยตนเอง รวมทั้งมีการประเมินตนเอง เน้นบรรยากาศการเรียนรู้อย่างอิสระโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำชี้แนะ กระตุ้นสร้างขวัญและกำลังใจ

3. ด้านความเสมอภาค คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านความสามารถ วิธีการเรียนและความหลากหลายทางสติปัญญา โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลไปสู่เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละบุคคล

วัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน (Student Portfolio)

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในมิติต่าง ๆ (Multidimension)

2. เพื่อแสดงความก้าวหน้าของพัฒนาการผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความคิดรวบยอด กระบวนการทักษะและเจตคติ

3. เพื่อให้ความสำคัญกับสิ่งที่ผู้เรียนพยายามและเรียนรู้

4. เพื่อส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน ครูและผู้ปกครอง

ขั้นตอนและวิธีการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของผู้เรียนประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน ประกอบด้วย

1.1 ครูศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร สภาพแวดล้อมของโรงเรียน สอบถามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและครู

1.2 กำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอน และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียน

1.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ภาระการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล แผนและรูปแบบการบันทึกผลการประเมิน

1.4 จัดทำแผนการสอนตามจุดประสงค์ โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สื่อ วิธีการ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม

1.5 เตรียมความพร้อมผู้เรียนในเรื่องจุดประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบการดำเนินกิจกรรม วิธีการวัดและประเมินผล และแนวปฏิบัติในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วย

2.1 ครูดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการสอน

2.2 ผู้เรียนปฏิบัติตามภาระงานที่กำหนดในกิจกรรม

2.3 ดำเนินการวัดและประเมินผลงาน หรือชิ้นงานตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยผู้เรียน เพื่อน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินผลงาน

3. การเก็บรวบรวมและคัดเลือกผลงานประกอบด้วย

3.1 ผู้เรียนเก็บรวบรวมผลงานตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเภทของงาน เนื้อหาหรือลำดับความต่อเนื่อง ตามระยะเวลาที่กำหนด

3.2 ผู้เรียนคัดเลือกผลงานโดยคัดเลือกด้วยตนเองหรือร่วมกับผู้อื่น

4. การสะท้อนความคิดเห็นและการประเมินผลงานประกอบด้วย

4.1 การสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน โดยผู้เรียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อผลงาน กระบวนการทำงาน ประโยชน์ที่ได้รับจากการผลิตชิ้นงาน และข้อคิดเห็นอื่น ๆ

4.2 ประเมินแฟ้มสะสมผลงานโดยเพื่อน ครูผู้สอนและผู้ปกครอง

5. การนำเสนอผลงานในโอกาสต่าง ๆ

เกณฑ์การประเมินหรือแนวทางการให้คะแนนเกณฑ์การประเมินเป็นสิ่งสำคัญของการประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานต้องชัดเจนและสามารถสะท้อนคุณภาพของผลงานได้ ดังนั้นจะใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินภาคปฏิบัติของผู้เรียน (Rubric Assessment)

โดยบรรยายคุณภาพของงานที่แสดงความสามารถของผู้เรียนเป็นมาตรวัด (Scale)

ลักษณะการให้คะแนนมี 2 แบบคือ

1. การให้คะแนนเป็นภาพรวม (Holistic Score) คือการให้คะแนนโดยดูภาพรวมของชิ้นงานว่ามีความคิดรวบยอด การสื่อความหมาย กระบวนการที่ใช้และผลงานเป็นอย่างไร แล้วบรรยายคุณภาพของงานเป็นระดับ

2. การให้คะแนนเป็นรายองค์ประกอบ (Analytic Score) คือการให้คะแนนโดยพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของงาน และบรรยายคุณภาพของงานแต่ละองค์ประกอบเป็นระดับ

ขั้นตอนการจัดทำเกณฑ์การประเมินประกอบด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่

1. กำหนดนิยามคุณภาพ
2. เลือกมาตรวัด
3. กำหนดมาตรฐานคุณภาพ
 - ระดับ 4 หมายถึง งานยอดเยี่ยม
 - ระดับ 3 หมายถึง งานดี
 - ระดับ 2 หมายถึง งานพอใช้
 - ระดับ 1 หมายถึง งานต้องปรับปรุง

วิธีการประเมินแฟ้มสะสมผลงาน มีดังนี้

1. การประเมินตนเองของผู้เรียน การประเมินตนเองเป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพการทำงานของผู้เรียน คุณค่าที่ผู้เรียนที่ได้จากการจัดทำแฟ้มงาน เวลาที่ใช้ทำงาน วิธีการทำงาน ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนอุปสรรคในการทำงาน ครูอาจให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึกของตนที่มีต่องานที่ทำไปแล้ว หรือครูอาจให้ผู้เรียนตอบคำถามที่กำหนด

2. การประเมินครู

2.1 ครูประเมินชิ้นงานตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด

2.2 ครูประเมินเป็นภาพรวม (Holistic Scoring)

3. การประเมินของกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ เพื่อน ผู้ปกครอง ฯลฯ

สรุปได้ว่าในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น วิธีการประเมินผลที่สอดคล้องและก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดคือ การประเมินตามสภาพจริง เป็นการวัดผลจากการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินผลออกมาได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการประเมินตนเองและประเมินเพื่อนด้วย

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อภิญา เหมระ (2544 : 72-74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูธุรกิจมีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผลและรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูธุรกิจที่มีวุฒิทางการศึกษาและไม่มีวุฒิทางการศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการเตรียมการและด้านการดำเนินการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ครูธุรกิจที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทุกด้านแตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนครูธุรกิจที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี มีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพธุรกิจ น้อยกว่า 5 ปี มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทุกด้านแตกต่างจากครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพธุรกิจ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพธุรกิจ 5-10 ปี มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทุกด้าน แตกต่างจากครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพธุรกิจมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ครูธุรกิจที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทุกด้าน แตกต่างจากครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ 1 ครั้ง และตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนครูธุรกิจที่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ 1 ครั้งและตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อุมาพร สกลรักษ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้ข้อสรุปดังนี้

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยความคิดเห็นปานกลาง

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการตลาดที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการเลขานุการที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเวศ ยอดยิ่ง (2533 : 56-68) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาและรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมทางด้านสื่อการสอนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและด้านครูช่าง ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ในด้านการเลือกสื่อการสอน ควรจะมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอน จุดประสงค์การสอน ปรัชญาการสอนอาชีวศึกษา จิตวิทยาการเรียนรู้ มีความชำนาญทางด้านการสอน มีความรู้และคุ้นเคยกับสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ให้มาก ตลอดจนมีความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติ คุณลักษณะ คุณค่าและขีดจำกัดของสื่อแต่ละประเภทเป็นอย่างดีจนสามารถเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอนและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มีความสามารถที่จะประเมินคุณค่าและคุณภาพของสื่อที่จะนำเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนได้

2. ในด้านการใช้สื่อการสอน ควรจะมีเจตคติที่ดีในการใช้สื่อการสอน มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการสอนทั้งประเภทวัสดุ เครื่องมือ และเทคนิควิธีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสื่อที่มีการใช้ในสถานศึกษานั้น ๆ นอกจากนี้จะต้องสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างมีระบบ และปฏิบัติตามขั้นตอนของการใช้สื่อการสอนได้อย่างถูกต้องสามารถใช้สื่อสำหรับการศึกษาดด้วยตนเอง และประเมินผลการใช้สื่อการสอนได้

3. ในด้านการผลิตสื่อการสอน ควรจะมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสื่อการสอนที่จะผลิต มีต่อจุดประสงค์การสอน เนื้อหาวิชา ผู้เรียนและวิธีการสอน มีทักษะในการออกแบบและผลิตสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ แผ่นภาพโปสเตอร์ สไลด์ และสื่อประสม สามารถเตรียมงานด้านวิชาการและเตรียมการผลิตสื่อ เพื่อร่วมกับนักเทคโนโลยีทางการศึกษาทำการผลิตสื่อการสอนสามารถที่จะประยุกต์ความรู้ทางช่าง วัสดุและเครื่องมือที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นเข้ามาผลิตสื่อการสอนอย่างง่ายได้อย่างมีระบบและมีความสามารถทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นได้

นิรุติ จันทะทรัพย์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร พบว่า สิ่งที่จะต้องปรับปรุงในแต่ละด้านคือ

1. ด้านหลักสูตร เกี่ยวกับระบบการแจ้งผลการเรียนควรปรับปรุงให้รวดเร็วขึ้น เนื่องจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันการแจ้งผลการเรียนล่าช้ามาก ทำให้เกิดผลกระทบต่อการลงทะเบียนวิชาที่เรียนของผู้เรียนในเทอมต่อไป
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน คือการจัดทำป้ายนิเทศหรือนิทรรศการเพื่อเสริมความรู้ ความก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ ควรปรับปรุงให้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ การจัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ ให้พร้อมในการสอน

ณัฐ จุลสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ใหญ่สายอาชีพในเรือนจำกลางคลองเปรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพ ระยะสั้น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน การสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้นโดยรวมและเป็นรายด้านในระดับเห็นด้วย แต่ไม่เห็นด้วยในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่ทันสมัยและไม่เหมาะสมกับเวลา นักศึกษาไม่กล้าแสดงออกในชั้นเรียน ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน อุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกภาคปฏิบัติเก่าไม่ทันสมัย มีข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรและอุปกรณ์การสอนให้ทันสมัย ครูผู้สอนควรเอาใจใส่ในการสอน ภาคปฏิบัติมากขึ้น และให้เวลากับการฝึกภาคปฏิบัติมากขึ้น

กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียน การสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. นักศึกษามีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน โดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอน และด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้าน ครูผู้สอนที่นักศึกษาที่มีความเห็นอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาสาขา

วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี (บัญชีทั่วไป) และนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ (การจัดการทั่วไป)

รสริน สุทองหล่อ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกลของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ตามความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านวิธีสอน นักศึกษา และผู้บริหาร มีความเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกลของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ด้านวิธีสอนมีความเหมาะสมปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก เพื่อให้การสอนของอาจารย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มากที่สุด สถาบันควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้พัฒนาเทคนิควิธีสอนให้มีความทันสมัยและมีทักษะในหลาย ๆ ด้าน โดยการเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญ มีทักษะและประสบการณ์ในการสอนมาบรรยาย พร้อมทั้งสาธิตการสอนรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้อาจารย์ได้มีความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีสอนให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อการสอนต่อไป

2. ด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารมีความเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกลของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ด้านสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก เพื่อให้สื่อการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกลของสถาบันมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สถาบันจะต้องปรับปรุงคุณภาพของสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร ตำรา แบบฝึกปฏิบัติ ให้มีเนื้อหาทันสมัย และมีความหลากหลาย มีเนื้อหาครอบคลุมรายวิชาตามหลักสูตรกำหนด รวมทั้งดูความถูกต้องในเรื่องของตัวสะกดการันต์ นอกจากนี้จะต้องพัฒนาระบบเสียงของเทปสรุปคำบรรยายรายวิชาให้มีความชัดเจน รวมทั้งขยายเวลาในการสอนผ่านรายการวิทยุการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีสื่อในการเรียนการสอนมากขึ้น

ประไพพรรณ บุญคง และคณะ (2543 : 70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดทำและทดลองใช้คู่มือครูและแบบฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) วิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 (จังหวัดนราธิวาส) โดยใช้เทคนิคการประเมินผลโดยแฟ้มผลงาน (Portfolio Assessment) ผลการวิจัยพบว่า การทดลองใช้เทคนิคการประเมินผลโดยแฟ้มผลงาน นักเรียนมีโอกาสดำเนินปฏิบัติงานกลุ่ม มีโอกาสได้ฟังพาทอาศัยและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน บรรยากาศของการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความสุขเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด นักเรียนมีโอกาสร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผล สามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานได้ตามสภาพจริง ไม่ต้องเคร่งเครียดกับการวัดผลประเมินผลที่มุ่งวัดความรู้ ความเข้าใจ หรือความจำเพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าไปอย่างต่อเนื่อง

รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มี ปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านผู้เรียน และด้านผู้สอนมีปัญหาในระดับน้อย
2. นักศึกษาที่มีเพศและรอบการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้าน ผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้าน การเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านผู้เรียน นักศึกษามีปัญหา การเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหา การเรียนด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้าน เนื้อหาของหลักสูตร ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน นักศึกษามี ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พงศ์ หรดาล (Pong Horadal. 1987 : 73-78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง The Future of Vocational Education in Thailand Towards the Year 2009 A.D. Using the Delphi Approach. ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยสรุปประเด็นปัญหาไว้ดังนี้

1. หลักการมีแนวโน้มเป็นไปได้ดังนี้คือ สามารถนำไปประกอบอาชีพในการดำรงชีวิต ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การเรียนด้านทฤษฎีและปฏิบัติสัมพันธ์กับการ เปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี
 2. หลักสูตร ควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี และพัฒนา ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล
 3. ผู้สอน ควรมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการ โดยตรงในสถานประกอบการประจำปี ตลอดจนการศึกษาอบรมทุกช่วงเวลา
- เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรและลักษณะของงานใน สถานประกอบการ เครื่องมือ เครื่องจักรใหม่ ๆ ต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ เปลี่ยนแปลงไป

งานวิจัยในต่างประเทศ

ผลงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ได้มีผู้วิจัยไว้พอที่จะนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

ชีซาง และ เฟียงซู (1998 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเข้าใจในการเรียนรู้ภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของชาวจีน ในเขตเมืองบอสตัน ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนภาษาที่เป็นชาวจีนนั้นมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความยากที่มีต่อการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานทั้ง 4 นั้น พบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่ยากที่สุดสำหรับชาวจีน รองลงมาคือการฟัง การเขียน ส่วนทักษะที่มีความยากน้อยที่สุดสำหรับชาวจีนก็คือ ทักษะการอ่าน

ในปี 1999 ดูโก และอีชเมล อดู เมนชา (1995 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพของการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนคือ สิ่งแวดล้อมและในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นปัจจัยทางตรงที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและความแตกต่างในการเรียนรู้วัฒนธรรม

จากงานวิจัยของนักวิชาการดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นรูปแบบการสอนที่สำคัญที่จะมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิด ค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน มีส่วนร่วมกันสร้างความรู้อย่างมีกระบวนการได้ผลงานที่ดี และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ทั้ง 4 สาขาวิชา และ 2 รอบการเรียน คือ สาขาวิชาบัญชี รอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 17 คน สาขาวิชาการตลาด จำนวน 77 คน แบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 45 คน รอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 32 คน สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม จำนวน 82 คน แบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 50 คน รอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 32 คน และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 49 คน แบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 38 คน รอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 225 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ จำนวน 150 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 – 610) แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 รวม 4 สาขาวิชา ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

สาขาวิชา	ประชากร				รวม	กลุ่มตัวอย่าง				รวม
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	รอบ ใน	รอบ นอก เวลา		ปีที่ 1	ปีที่ 2	รอบ ใน	รอบ นอก เวลา	
การบัญชี	11	6	17	-	17	7	4	11	-	11
การตลาด	35	42	45	32	77	22	28	34	16	50
ธุรกิจโรงแรม	39	43	50	32	82	26	31	38	19	57
คอมพิวเตอร์	21	28	38	11	49	14	18	25	7	32
ธุรกิจ										
รวม	106	119	150	75	225	69	81	108	42	150

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ โดยผู้วิจัยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนวัดความรู้ความเข้าใจดังนี้
1. ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกต้อง ผู้วิจัยให้ 1 คะแนน
 2. ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด ผู้วิจัยให้ 0 คะแนน

- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและความมุ่งหมายที่วางไว้ทั้ง 5 ด้านแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา ได้แก่

4.1 อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.2 นางวิไลลักษณ์ บุญมาก หัวหน้าคณะวิชาพื้นฐาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

4.3 นางบงกช สุชะจิระ หัวหน้างานวัดผลและประเมินผลการเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป ข้อคำถามจำนวน 48 ข้อ ตัดออก 1 ข้อ คงเหลือข้อคำถามจำนวน 47 ข้อ เนื่องจากในข้อคำถามข้อ 16 และ ข้อ 31 เป็นข้อความที่ซ้ำกัน

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งเพื่อแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนแล้วทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1972 : 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

8. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงกรมอาชีวศึกษาเพื่อความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

2. นำหนังสืออนุญาตจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา

3. นำแบบสอบถามไปถามนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยได้ประสานงานกับหัวหน้าคณะวิชาบริหารธุรกิจและอาจารย์ประจำวิชา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในวันที่ 28 สิงหาคม 2545 จำนวน 45 ฉบับ ในวันที่ 29 สิงหาคม 2545 จำนวน 40 ฉบับ ในวันที่ 31 สิงหาคม 2545 จำนวน 35 ฉบับ เก็บเพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาที่ขาดเรียนในวันที่ 3 กันยายน 2545 จำนวน 30 ฉบับ รวมรับกลับคืนมาทั้งหมด 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

การจัดกระทำข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมด คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Sciences for Window)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การให้คะแนนคำตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ค่ารวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลที่จะศึกษา

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 45)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ

ครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2536 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2.2 หาค่าความเที่ยงตรง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Consistency: IOC) ใช้สูตรของโรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 249).

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าระหว่าง -1 ถึง 1
 $\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้
 t - test for independent samples โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 166)

$$t = \frac{\overline{x_1} - \overline{x_2}}{\sqrt{\frac{s^2_1}{n_1} + \frac{s^2_2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\overline{x_1}, \overline{x_2}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
 s^2_1, s^2_2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ใช้วิธีวิเคราะห์ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis
 of Variance) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 236)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ F แทน การแจกแจงของ F - distribution
 MSb แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MSw แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบพหุคูณ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) (ชูศรี วงศ์รัตน์.2541 : 248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	=	จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยใช้เกณฑ์การประเมิน แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

ค่าคะแนนกลุ่มสูง (10 คะแนน) หมายถึง นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนกลุ่มต่ำ (ต่ำกว่า 10 คะแนน) หมายถึง นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน และรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรู้ความเข้าใจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	31	20.70
หญิง	119	79.30
รวม	150	100
2. ระดับชั้น		
ชั้นปีที่ 1	69	46.00
ชั้นปีที่ 2	81	54.00
รวม	150	100
3. รอบการเรียน		
รอบในเวลาราชการปกติ	108	72.00
รอบนอกเวลาราชการปกติ	42	28.00
รวม	150	100
4. สาขาวิชา		
สาขาวิชาการบัญชี	11	7.30
สาขาวิชาการตลาด	50	83.30
สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม	57	38.00
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	32	21.30
รวม	150	100
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ระหว่าง 1.00 -1.99)	27	18.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง(ตั้งแต่ 2.00 –2.99)	93	62.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตั้งแต่ 3..00 - 4.00)	30	20.00
รวม	150	100
6. ความรู้ความเข้าใจ		
มาก (ค่าคะแนน 10 คะแนน)	112	74.70
น้อย (ค่าคะแนนต่ำกว่า 10)	38	25.30
รวม	150	100

จากตาราง 2 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 150 คนเป็นเพศหญิง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 79.30 เพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 20.70 นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 นักศึกษาที่เรียนรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00 นักศึกษาที่เรียนรอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการตลาดจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาธุรกิจโรงแรม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 32 คนคิดเป็นร้อยละ 21.30 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 74.67 และนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับน้อยจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.33

ตาราง 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เกี่ยวกับความรู้ใน
เรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดการ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม			
	ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนบรรยากาศของการเรียนการสอนที่เงียบเหงา ไปสู่บรรยากาศการเรียนการสอนที่แจ่มใสมีชีวิตชีวา	133	88.70	17	11.30
2.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้รับ ไปสู่ผู้เรียนร่วมรู้ และได้เรียนรู้ร่วมกัน	149	99.30	1	0.70
3.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากกิจกรรมที่ซ้ำซาก ไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลาย	142	94.70	8	5.30
4.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการบรรยาย ไปสู่การใช้สื่อเป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้	139	92.70	11	7.30
5.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากจำกัดเฉพาะในห้องเรียนไปสู่กว้างสู่ การเรียนรู้	134	89.30	16	10.70
6.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกวัยต้องมีโอกาสเรียนรู้ จากแหล่งความรู้ที่ มีอยู่รอบตัว เช่น จากครู จากเครื่อง จากธรรมชาติ จากสิ่งแวดล้อม	147	98.00	3	2.00
7. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีผู้เรียน ครู และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อ การเรียนรู้	144	96.00	6	4.00

ตาราง 3 (ต่อ)

แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม			
	ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
8.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิดและ ปฏิบัติจริงนำไปใช้ประโยชน์ได้	145	96.7	5	3.30
9. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก่อให้เกิดลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ คือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข	139	92.70	11	7.30
10. การเรียนรู้อย่างมีความสุข เน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ	145	96.70	5	3.30

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งนักศึกษาตอบแบบสอบถามถูกต้องมากที่สุดคือข้อ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้รับ ไปสู่ผู้เรียนร่วมรู้ และได้เรียนรู้ร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 99.30 และข้อที่ตอบไม่ถูกต้องมากที่สุดคือข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนบรรยากาศของการเรียนการสอนที่เงียบเหงา ไปสู่บรรยากาศการเรียนการสอนที่แจ่มใสมีชีวิตชีวา คิดเป็นร้อยละ 11.30

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ เป็นรายด้าน 5 ด้านคือ ด้านหลักการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน แสดงในตาราง 4-9

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา
โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตร	3.77	.58	มาก
ด้านครูผู้สอน	3.73	.64	มาก
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.69	.63	มาก
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.55	.99	มาก
ด้านการประเมินผลการเรียน	3.58	.75	มาก
รวม	3.73	.56	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}= 3.77 - 3.55$) โดยเรียงตามลำดับดังนี้ด้านหลักสูตร ($\bar{X}= 3.77$) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X}= 3.73$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}= 3.69$) ด้านการประเมินผลการเรียน ($\bar{X}= 3.58$) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}= 3.55$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา
ด้านหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความคิดเห็นด้านหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตรงกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียน	3.79	.80	มาก
2	หมวดวิชาความรู้พื้นฐานที่จัดให้เรียนมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน	3.93	.80	มาก
3	เนื้อหาในหมวดวิชาชีพทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่อย่างเพียงพอ	3.79	.85	มาก
4	ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีได้ตามความถนัด	3.80	.88	มาก
5	รายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะได้จัดเวลาและอุปกรณ์ให้ได้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม	3.54	.91	มาก
6	ผู้สอนจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์ กระบวนการต่าง ๆ ก่อให้เกิดผลงาน	3.83	.85	มาก
7	ผู้สอนจัดเนื้อหาวิชาที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	3.77	.86	มาก
8	ผู้สอนจัดเนื้อหาวิชากระตุ้นให้เกิดความคล่องตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะเรียนรู้	3.68	.79	มาก
รวม		3.77	.58	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.93 - 3.54$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ หมวดวิชาความรู้พื้นฐานที่จัดให้เรียนมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะได้จัดเวลาและอุปกรณ์ให้ได้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.54$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของนักศึกษา
ด้านครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความคิดเห็นด้านครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9	ผู้สอนใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบที่เหมาะสมกับเนื้อหา และความต้องการของผู้เรียน	3.63	.85	มาก
10	ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการวิชาที่สอน	3.99	.71	มาก
11	ผู้สอนดำเนินการสอนให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ง่ายต่อการเข้าใจของผู้เรียน	3.74	.84	มาก
12	ผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	3.81	.77	มาก
13	ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย	3.60	.96	มาก
14	ผู้สอนสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	3.59	.91	มาก
15	ผู้สอนให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	3.89	.89	มาก
16	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียนการสอน	3.79	.81	มาก
17	ผู้สอนอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน	3.70	.87	มาก
18	ผู้สอนให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	3.58	.88	มาก
19	ผู้สอนแสดงความเมตตา เห็นอกเห็นใจต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง	3.51	1.00	มาก
20	ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ได้	3.69	.84	มาก
รวม		3.73	.64	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษายู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.99 - 3.51$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้สอนแสดงความเมตตาเห็นอกเห็นใจต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของนักศึกษา
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความคิดเห็น ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
21	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมการจัดทำแผนการเรียน	3.56	1.04	มาก
22	ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เช่น ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น	3.86	2.53	มาก
23	ผู้สอนฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดค้น แก้ปัญหาในการเรียนการสอน อย่างมีเหตุผล	3.61	.83	มาก
24	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม	3.83	.89	มาก
25	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติตามสาขา วิชาชีพ	3.70	.91	มาก
26	รูปแบบการฝึกปฏิบัติผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และทดลองด้วยตนเอง	3.71	.95	มาก
27	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน.	3.63	.99	มาก
28	ผู้สอนให้คำชมเชย สนับสนุนให้กำลังใจผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีการ แสดงออก	3.59	.94	มาก
29	ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นระบบทั้งแบบคนเดียวและ แบบเป็นกลุ่ม	3.73	.84	มาก
30	ฝึกให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญได้ด้วยตนเองมากกว่าการฟังครู อธิบาย	3.69	.90	มาก
รวม		3.69	.63	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.69) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}$ = 3.86 – 3.56) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น ($\bar{X}$ = 3.86) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียน ($\bar{X}$ = 3.56)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของนักศึกษา
ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
31	มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	3.73	.95	มาก
32	มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพสามารถสื่อความหมายและเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน	3.57	.96	มาก
33	มีการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ วีดีโอ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนอย่างเพียงพอ	3.46	1.11	ปานกลาง
34	มีการใช้วัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดทำป้ายนิเทศหรือนิทรรศการที่เสริมความรู้และความก้าวหน้าทางด้านธุรกิจให้แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอ	3.42	.96	ปานกลาง
35	มีการใช้สื่อเพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน	3.49	1.00	ปานกลาง
36	ห้องสมุดมีตำราและเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ	3.36	1.06	ปานกลาง
รวม		3.55	.99	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ($\bar{X} = 3.73 - 3.57$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเรียงตามลำดับ คือ มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.73$) มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพสามารถสื่อความหมายและเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง 4 ข้อ ($\bar{X} = 3.49 - 3.36$) เรียงตามลำดับดังนี้ มีการใช้สื่อเพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน และไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.49$) มีการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ วีดีโอ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.46$) มีการใช้วัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดทำป้ายนิเทศ หรือนิทรรศการที่เสริมความรู้และความก้าวหน้าทางด้านธุรกิจให้แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.42$) ห้องสมุดมีตำราและเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.36$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของนักศึกษา
ด้านการประเมินผลการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ความคิดเห็นด้านการประเมินผลการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
37	ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้	3.59	.90	มาก
38	ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มด้วยวิธีการที่หลากหลายนอกเหนือจากการทดสอบ	3.48	.86	ปานกลาง
39	ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนประเมินตนเองและยอมรับผลการประเมินจากเพื่อนเพื่อการปรับปรุงตนเอง	3.57	1.00	มาก
40	ผู้สอนทำการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรม	3.55	1.03	มาก
41	ผู้สอนกำหนดเกณฑ์การพิจารณาการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างชัดเจนที่สะท้อนคุณภาพของผลงาน	3.55	.88	มาก
42	เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	3.58	.85	มาก
43	ผู้สอนเน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างได้ด้วยตนเอง	3.69	.96	มาก
44	ผู้สอนประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน.	3.69	.99	มาก
45	ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผลในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.55	.98	มาก
46	ผู้สอนเน้นการประเมินความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ที่เกิดจากการเรียนรู้	3.49	.86	ปานกลาง
47	ผู้สอนใช้วิธีสังเกตประเมินผลการพัฒนาการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.60	.89	มาก
รวม		3.58	.68	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับมากจำนวน 9 ข้อ ($\bar{X} = 3.69 - 3.55$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้สอนเน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างได้ด้วยตนเอง และผู้สอนประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้สอนทำการประเมิน

พัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.55$) ผู้สอนกำหนดเกณฑ์การพิจารณาการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างชัดเจนที่สะท้อนคุณภาพของผลงาน ($\bar{X} = 3.55$) ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผลในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนที่เหลือ จำนวน 2 ข้อ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้สอนเน้นการประเมินความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.49$) ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มด้วยวิธีการที่หลากหลายนอกเหนือจากการทดสอบ ($\bar{X} = 3.48$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล การเรียน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน ความรู้ความเข้าใจ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงไว้ในตาราง 10 – 18

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	เพศ				t
	ชาย (N=31)		หญิง (N=119)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	3.83	.55	3.75	.59	.68
ด้านครูผู้สอน	3.75	.58	3.73	.65	.17
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.63	.67	3.71	.62	.58
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.45	.71	3.57	1.05	.61
ด้านการประเมินผลการเรียน	3.88	.73	3.95	.76	.41
รวม	3.71	.52	3.74	.58	.275

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็น ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นักศึกษาเพศชายมีระดับความคิดเห็นโดยรวมน้อยกว่านักศึกษาเพศหญิง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาเพศชายมีระดับความคิดเห็น ด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอนมากกว่านักศึกษาเพศหญิง ส่วนด้าน วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านประเมินผลการเรียน นักศึกษาเพศชายมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่านักศึกษาเพศหญิง

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับชั้น				t
	ปีที่ 1		ปีที่ 2		
	(N=69)		(N=81)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	3.68	.60	3.84	.56	1.60
ด้านครูผู้สอน	6	.74	3.79	.33	1.24
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.62	.62	3.75	.64	1.25
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.44	.78	3.64	1.12	1.25
ด้านการประเมินผลการเรียน	3.87	.74	3.99	.76	.93
รวม	3.66	.56	3.80	.56	1.58

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีระดับความคิดเห็น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 มีระดับความคิดเห็นด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน มากกว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามรอบการเรียนรู้
โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	รอบการเรียนรู้				t
	รอบในเวลา		รอบนอกเวลา		
	ราชการปกติ		ราชการปกติ		
	(N=108)		(N=42)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	3.72	.58	3.89	.57	1.63
ด้านครูผู้สอน	3.74	.67	3.72	.55	.16
ด้านวิธีสอนและกิจกรรม	3.72	.62	3.62	.66	.90
การเรียนการสอน					
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.58	1.06	3.45	.77	.59
ด้านการประเมินผลการเรียน	3.94	.74	3.90	.79	.28
รวม	3.74	.57	3.72	.54	.19

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษารอบในเวลาราชการปกติ และรอบนอกเวลาราชการปกติ มีระดับความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษารอบในเวลาราชการปกติมีระดับความคิดเห็นด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน มากกว่านักศึกษารอบนอกเวลาราชการปกติ ส่วนด้านหลักสูตร นักศึกษารอบในเวลาราชการปกติ มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่า นักศึกษารอบนอกเวลาราชการปกติ

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามความรู้ ความเข้าใจ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความรู้ความเข้าใจ				t
	กลุ่มสูง (N =112)		กลุ่มต่ำ (N=38)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	3.83	.60	3.57	.49	2.51*
ด้านครูผู้สอน	3.76	.70	3.65	.42	0.92
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.71	.60	3.63	.70	0.73
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.58	1.07	3.46	.68	0.63
ด้านการประเมินผลการเรียน	3.98	.77	3.80	.68	1.26
รวม	3.77	.60	3.62	.44	1.45

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	สาขาวิชา									
	การบัญชี		การตลาด		ธุรกิจ โรงแรม		คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.40	.65	4.01	.43	3.67	.63	3.69	.55	3.77	.58
ด้านครูผู้สอน	3.41	.74	3.87	.74	3.71	.54	3.67	.58	3.73	.64
ด้านวิธีสอนและกิจกรรม	3.55	.48	3.72	.53	3.73	.60	3.63	.85	3.69	.63
การเรียนการสอน										
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.18	1.05	3.65	1.31	3.62	.72	3.38	.74	3.55	.99
ด้านการประเมินผล	3.60	1.15	3.98	.70	4.05	.69	3.77	.75	3.93	.75
การเรียน										
รวม	3.43	.74	3.85	.53	3.75	.55	3.63	.54	3.73	.56

จากตาราง 14 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนระดับความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุดได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชาพบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาการตลาด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่านักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาธุรกิจโรงแรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาการบัญชี

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	5.20	1.73	5.64 **
	ภายในกลุ่ม	146	44.88	.30	
	รวม	149	50.08		
ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.28	.76	1.90
	ภายในกลุ่ม	146	58.44	.40	
	รวม	149	60.73		
ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	.45	.15	.37
	ภายในกลุ่ม	146	58.56	.40	
	รวม	149	59.01		
ด้านสื่อการเรียนรู้ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.25	1.08	1.11
	ภายในกลุ่ม	146	141.33	.96	
	รวม	149	144.58		
ด้านการประเมินผล การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	2.89	.96	1.73
	ภายในกลุ่ม	146	81.30	.55	
	รวม	149	84.19		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.05	.68	2.21
	ภายในกลุ่ม	146	45.17	.30	
	รวม	149	47.22		

จากตาราง 15 แสดงว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน ทั้ง 4 กลุ่ม มีระดับความคิดเห็นโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเพื่อให้ทราบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มใดบ้าง จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกตามสาขาวิชา

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	การบัญชี	ธุรกิจโรงแรม	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การตลาด
		3.40	3.67	3.69	4.01
ด้านหลักสูตร					
การบัญชี	3.40	-	.27	.29	.61*
ธุรกิจโรงแรม	3.67	-	-	.02	.34*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.69	-	-	-	.32
การตลาด	4.01	-	-	-	-

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการบัญชี กับนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการตลาด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการตลาด กับนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาธุรกิจโรงแรม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักศึกษา
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัด การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	
	(1.00-1.99)		(2.00-2.99)		(3.00-4.00)			
	(N=27)		(N=93)		(N=30)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.76	.56	3.80	.61	3.65	.48	3.77	.58
ด้านครูผู้สอน	3.61	.49	3.80	.70	3.64	.54	3.73	.64
ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอน	3.66	.55	3.73	.66	3.60	.60	3.69	.63
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.83	1.59	3.55	.76	3.29	.87	3.55	.99
ด้านการประเมินผล การเรียน	3.91	.73	3.95	.72	3.89	.87	3.93	.75
รวม	3.75	.54	3.77	.56	3.62	.58	3.73	.56

จากตาราง 17 แสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านการประเมินผลการเรียน ($\bar{X}=3.93$) ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุดได้แก่ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.55$) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อยู่ในระดับมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	.50	.25	.75
	ภายในกลุ่ม	147	49.57	.30	
	รวม	149	50.08		
ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.08	.54	1.33
	ภายในกลุ่ม	147	59.64	.40	
	รวม	149	60.73		
ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.39	.19	.49
	ภายในกลุ่ม	147	58.62	.39	
	รวม	149	59.01		
ด้านสื่อการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.12	2.06	2.15
	ภายในกลุ่ม	147	140.46	.95	
	รวม	149	144.58		
ด้านการประเมินผล การเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	9.61E-02	4.80E-02	.08
	ภายในกลุ่ม	147	84.09	.57	
	รวม	149	84.19		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.53	.26	.43
	ภายในกลุ่ม	147	46.69	.31	
	รวม	149	47.22		

จากตาราง 18 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผลโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านหลักสูตร ครูผู้สอน วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน 5 ด้านจำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรู้ความเข้าใจ
3. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ทั้ง 4 สาขาวิชา และ 2 รอบการเรียน คือ สาขาวิชาบัญชี รอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 17 คน สาขาวิชาการตลาด จำนวน 77 คน แบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 45 คน รอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 32 คน สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม จำนวน 82 คน แบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 50 คน รอบนอกเวลา

ราชการปกติ จำนวน 32 คน และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 49 คนแบ่งเป็นรอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 38 คน รอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 225 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ จำนวน 150 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 – 610) แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 รวม 4 สาขาวิชา และ 2 รอบการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลจากการศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น รอบการเรียน สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวม 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมทั้งสิ้น 47 ข้อแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร 8 ข้อ ด้านครูผู้สอน 12 ข้อ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 10 ข้อ ด้านสื่อการเรียนการสอน 6 ข้อ และด้านการประเมินผลการเรียน 11 ข้อ แบบสอบถามนี้ก่อนนำไปใช้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้วได้ค่าความเชื่อมั่น .95

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

2. นำหนังสืออนุญาตจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองมีจำนวน 150 ฉบับ และได้รับคืนจำนวน 150 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1 เพศ นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 150 คน เพศหญิงจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 79.30 และเพศชายจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 20.70

1.1 ระดับชั้นของนักศึกษา แบ่งเป็น นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 และนักศึกษาที่เรียนระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00

1.2 รอบการเรียนของนักศึกษา แบ่งเป็น รอบในเวลาราชการปกติ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 และนักศึกษาที่เรียนรอบนอกเวลาราชการปกติ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

1.3 สาขาวิชาของนักศึกษา แบ่งเป็น สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 สาขาวิชาการตลาด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 83.30 สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม 57 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30

1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ระหว่าง 1.00 – 1.99) จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (ตั้งแต่ 2.00 – 2.99) จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตั้งแต่ 3.00 – 4.00) จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

1.6 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แสดงว่านักศึกษาตอบแบบสอบถามถูกต้องมากที่สุดคือข้อ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้รับ ไปสู่ผู้เรียนร่วมรู้ และได้เรียนรู้ร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 99.30 และข้อที่ตอบไม่ถูกต้องมากที่สุดคือข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนบรรยากาศของการเรียนการสอนที่เงียบเหงา ไปสู่บรรยากาศการเรียนการสอนที่แจ่มใสมีชีวิตชีวา คิดเป็นร้อยละ 11.30

1.7 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แสดงว่า นักศึกษากลุ่มสูง มีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับมากจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 74.70 และนักศึกษากลุ่มต่ำ มีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30

2. ผลการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านหลักสูตร ($\bar{X}=3.77$) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X}=3.73$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.69$) ด้านการประเมินผลการเรียน ($\bar{X}=3.58$) ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้ง 5 ด้านมีดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=3.93 - 3.54$) โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เนื้อหาในหมวดวิชาชีพทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่อย่างเพียงพอ ผู้สอนจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์กระบวนการต่าง ๆ ก่อให้เกิดผลงาน ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีได้ตามความถนัด เนื้อหาในหมวดวิชาชีพทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่อย่างเพียงพอ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตรงกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ผู้สอนจัดเนื้อหาวิชาที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผู้สอนจัดเนื้อหาวิชากระตุ้นให้เกิดความคล่องตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะเรียนรู้ รายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะได้จัดเวลา และอุปกรณ์ให้ได้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม

2.2 ด้านครูผู้สอน นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=3.99 - 3.51$) โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน ผู้สอนให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน ผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียนการสอน ผู้สอนดำเนินการสอนให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ง่ายต่อการเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนทำให้ผู้เรียนเข้าใจ เนื้อหาที่เรียนผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ได้ ผู้สอนใช้

วิธีการสอนหลาย ๆ แบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนให้ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย ผู้สอนสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ผู้สอนให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอน ผู้สอนแสดงความเมตตา เห็นอกเห็นใจต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง

2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=3.86 - 3.56$) โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นระบบทั้งแบบคนเดียวและแบบเป็นกลุ่ม รูปแบบการฝึกปฏิบัติผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและทดลองด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติตามสาขาวิชาชีพ ฝึกให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญได้ด้วยตนเองมากกว่าการฟังครูอธิบาย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ผู้สอนฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดค้น แก้ปัญหาในการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล ผู้สอนให้คำชมเชย สนับสนุนให้กำลังใจผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีการแสดงออก ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมการจัดทำแผนการเรียน

2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านสื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือมีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ($\bar{X}=3.73$) มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพสามารถสื่อความหมายและเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X}=3.57$) ส่วนข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49 - 3.36$) โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการใช้สื่อเพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน มีการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ วีดีโอ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนอย่างเพียงพอ มีการใช้วัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดทำป้ายนิเทศ หรือนิทรรศการที่เสริมความรู้และความก้าวหน้าทางด้านธุรกิจให้แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอ ห้องสมุดมีตำราและเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ

2.5 ด้านการประเมินผลการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านการประเมินผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69 - 3.55$) โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้สอนประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ผู้สอนเน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างได้ด้วยตนเอง ผู้สอนใช้วิธีสังเกตประเมินผลการพัฒนาการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนประเมินตนเองและยอมรับผลการประเมินจากเพื่อนเพื่อการปรับปรุงตนเอง ผู้สอนทำการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรม ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผลในการร่วมกิจกรรมการเรียนของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ผู้สอนกำหนดเกณฑ์การพิจารณาการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างชัดเจนที่สะท้อนคุณภาพของผลงาน ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49 - 3.48$) ได้แก่ ผู้สอนเน้นการประเมินความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มด้วยวิธีการที่หลากหลายนอกเหนือจากการทดสอบ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น รอบการเรียน สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความเห็นอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ทุกด้านเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผลการเรียน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนนักศึกษา เพศชายมีความเห็นอยู่ระดับความคิดเห็นปานกลาง

3.2 นักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผลการเรียน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 มีความเห็นอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง

3.3 นักศึกษาที่เรียนอยู่รอบในเวลาราชการปกติ และรอบนอกเวลาราชการปกติ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ศึกษาอยู่รอบในเวลาราชการปกติ และรอบนอกเวลาราชการปกติ มีความคิดเห็นมากทุกด้านเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผลการเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านสื่อการเรียนการสอน

3.4 นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้านหลักสูตรพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาบัญชี กับนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการตลาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการตลาด กับนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาธุรกิจโรงแรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน โดยรวมและ

รายด้าน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เอี่ยมละออ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน อยู่ระดับความคิดเห็นมากเช่นกัน

ด้านหลักสูตร พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเรียงตามลำดับคือ หมวดวิชาความรู้พื้นฐานที่จัดให้เรียนมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เพราะปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลง วิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้า และประชาชนในประเทศเพิ่มจำนวนมากขึ้น ความต้องการผู้ประกอบการอาชีพในด้านต่าง ๆ ก็เพิ่มตาม จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นว่าหมวดวิชาที่เรียนควรได้รับประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมาพร สกลรักษ์ (2540 : 91) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัย พณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา งานวิจัยพบว่า เนื่องจากในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปมาก ดังนั้นนักศึกษาจึงเห็นด้วยอย่างมากที่จะต้องจัดวิชาที่ทันสมัยให้นักศึกษาได้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ หรดาล (2531 : 73-78) เกี่ยวกับหลักสูตร โดยกล่าวว่า หลักสูตรควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี และพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ จันทะทรัพย์ (2536 :30) เกี่ยวกับหลักสูตรโดยกล่าวว่า หลักสูตรเป็นแหล่งประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดขึ้นให้กับผู้เรียน โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามที่สถานศึกษาของตนเองต้องการ โดยมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และตามความต้องการของสังคมปัจจุบัน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังสาระที่กำหนดไว้ในหมวดที่ 1 ความมุ่งหมายและหลักการของการศึกษาที่ว่า “การศึกษามีความสำคัญสูงสุด และมีบทบาทต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ฉะนั้นต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 28)

ด้านครูผู้สอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเรียงตามลำดับ คือ ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมาพร สกลรักษ์ (2540 : 20) กล่าวว่า หน้าที่และความรับผิดชอบ

ของอาจารย์ผู้สอนคือ สอนให้การอบรม ให้คำปรึกษา สนับสนุน ชี้แนะทางให้ผู้เรียนสามารถ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีวิชาชีพและเป็น พลเมืองดีของสังคม รวมถึงหน้าที่ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันต่อความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะเป็นการสร้างศรัทธาให้แก่ผู้เรียนอีกทางหนึ่ง สำหรับหน้าที่ และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ นอกจากจะสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในวิชาชีพแล้ว อาจารย์ผู้สอนยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ตลอดจนตรวจสอบพฤติกรรมจรรยาบรรณทางอาชีพของผู้เรียนและจัด สภาพการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสมด้วย และสอดคล้องกับ มาลี ทักษะกรวงศ์ (2541 : 126) ที่กล่าวว่าครูเอาใจใส่ต่อการสอน เข้าสอนตรงเวลา และให้ความสนใจนักเรียนเพื่อนักเรียนจะ ได้รับความรู้อย่างเต็มที่

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเรียงตามลำดับ คือ ผู้สอนจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการคุณธรรม จริยธรรมและลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น เพราะสถานศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้จัดโครงการ จัดวิทยากรพิเศษมาบรรยายในบางวิชาและในชั่วโมงกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ ประสบการณ์ตรงให้กับนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของรสริน สุทองหล่อ (2543 : 108) ได้กล่าวว่า วิธีสอน ผู้สอนที่ดีนั้นนอกจากจะมีความรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ อย่างดีแล้ว ยังไม่เพียงพอจะต้องมีความรู้และทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด มาสู่ผู้เรียน รู้จักเลือก เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา ขนาดของกลุ่มผู้เรียน และ ความแตกต่างของกลุ่มผู้เรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 28) กล่าวว่า ต้องมีการเชื่อมโยงวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหา กับสภาพในชีวิตจริง กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมและรายข้อ อยู่ระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเรียงตามลำดับ คือ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนโดย เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพสามารถสื่อความหมายและเสริมความเข้าใจ ให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้นักศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ มีการใช้สื่อ เพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน มีการใช้สื่อที่หลากหลายเช่น คอมพิวเตอร์ วีดีโอ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนอย่างเพียงพอ มีการใช้วัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดทำป้ายนิเทศ หรือนิทรรศการที่ เสริมความรู้และความก้าวหน้าทางด้านธุรกิจให้แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอ ห้องสมุดมีตำราและ เอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รสริน สุทองหล่อ (2543 : 109) กล่าวว่า สื่อที่จะใช้ในการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นตำรา คู่มือ รายการวิทยุ เทป

สรุป คำบรรยายรายวิชา หรือสื่อการเรียนรู้ใด ๆ ก็ตามจะต้องผลิตขึ้นให้อ่านง่ายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยตนเองได้จริง ๆ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาที่ว่า มนุษย์เรานั้นถ้าต้องปฏิสัมพันธ์กับสื่ออยู่ตลอดเวลา ๆ เข้าก็เกิดความเบื่อหน่าย และถ้าสื่อเป็นสื่อเชิงวิชาการที่ยุกยักซับซ้อนไม่สนุกสนาน ผู้เรียนก็จะหมดกำลังใจที่จะเรียนด้วยตนเองต่อไปได้ง่าย

ด้านการประเมินผลการเรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเรียงตามลำดับ คือ ผู้สอนประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ผู้สอนเน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างได้ด้วยตนเอง ผู้สอนใช้วิธีสังเกตประเมินผลการพัฒนาการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของประไพพรรณ บุญคง และคณะ (2545 : 63-71) ผลการวิจัยพบว่า การนำเทคนิคการประเมินผลโดยแฟ้มผลงาน นักเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติงานกลุ่ม มีโอกาสได้ฟังพาดิฉัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน บรรยายาการของการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความสุข เป็นกันเองไม่เคร่งเครียด นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผล สามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานได้ตามสภาพจริงไม่ต้องเคร่งเครียดกับการวัดผลประเมินผลที่มุ่งวัดความรู้ ความเข้าใจ หรือความจำเพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าไปอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็น ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศมิใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลที่ทำให้ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน นอกจากนี้องค์ประกอบของการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน เน้นองค์ประกอบจากการจัดส่วนเดียวกันจึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพาณิชย์การเซตุน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับชั้นปีมีใช้ตัวแปรที่มีอิทธิพลที่ทำให้ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน นอกจากนี้องค์ประกอบของการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน เน้นองค์ประกอบจากการจัดส่วนเดียวกันจึงทำให้ระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องงานวิจัยของ สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลวิจัยพบว่า นิสิตระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรธุรกิจศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายด้าน ด้านหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการเรียนการสอนและด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่รอบในเวลาราชการปกติ และรอบนอกเวลาราชการปกติ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่รอบในเวลาราชการปกติ และรอบนอกเวลาราชการปกติ มีความคิดเห็นด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องคล้อยกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรอบการเรียนมีใช้ตัวแปร

ที่มีอิทธิพลที่ทำให้ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน นอกจากนี้องค์ประกอบของการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน เน้นองค์ประกอบจากการจัดส่วนเดียวกัน จึงทำให้ระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการบัญชีกับสาขาวิชาการตลาด มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการตลาดกับสาขาวิชาธุรกิจโรงแรม มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะมีการจัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาได้เรียนในแต่ละสาขาวิชาไม่เหมือนกัน ซึ่งในแต่ละสาขาวิชาจะต้องมีรายวิชาที่มีการฝึกทักษะ อาจจะจัดเวลาและอุปกรณ์ให้ปฏิบัติต่างกัน จึงทำให้นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมีระดับความคิดเห็น แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร สกลรักษ์ (2540 : 92) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีที่เรียนในวิทยาลัยพณิชยการที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น นักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมนั้น นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 5 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล การเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องคล้อยกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่างกันมาก ฉะนั้นระดับความคิดเห็นจึงไม่แตกต่างกันมาก นอกจากนี้องค์ประกอบของการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เน้นองค์ประกอบจากการจัดส่วนเดียวกัน จึงทำให้ระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล เย็นเจริญ (2543 : 50) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ ปานกลาง และสูง มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 6 พบว่า ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 กำลังอยู่ในช่วงปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทำให้มีการจัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาได้เรียนในแต่ละสาขาวิชายังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรที่ดีต้องมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม มีความยืดหยุ่นตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น และสถานภาพของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัชธานี ชัชวาลย์ปรีชา (2523 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการเรียนของนิสิต วิชาเอกพลศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาในเรื่องหลักสูตร คือเนื้อหาไม่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตที่เรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านหลักสูตรวิทยาลัยและครูผู้สอนควรจัดเนื้อหาวิชาที่กระตุ้นให้เกิดความคล่องตัว เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะเรียนรู้ได้ สำหรับรายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะ ควรจัดเวลาและอุปกรณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเหมาะสม เพียงพอ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน

2. ด้านครูผู้สอน ผู้สอนควรแสดงความเมตตา เห็นอกเห็นใจต่อผู้เรียนให้ทั่วถึง และควรเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้รู้อย่างต่อเนื่อง และเรียนรู้อย่างมีความสุข เน้นบรรยากาศเรียนอย่างอิสระ โดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษาให้คำชี้แนะ ช่วยกระตุ้น สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้เรียน

3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้สอนควรให้คำชมเชย สนับสนุนให้กำลังใจผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีการแสดงออก

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหาร ผู้สอน ควรเห็นความสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและเพียงพอ เช่น จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ตำรา เอกสารต่าง ๆ ควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนครุภัณฑ์ อุปกรณ์ให้มีความทันสมัยเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีความชำนาญเมื่อไปปฏิบัติงานจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและได้รับประโยชน์ในการเรียนรู้ และควรพัฒนาห้องสมุด โดยให้การสนับสนุนเกี่ยวกับปริมาณ และคุณภาพหนังสือ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ใฝ่รู้ เข้ามาใช้ห้องสมุดซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้และส่งผลให้การเรียนการสอนมีคุณภาพดียิ่งขึ้น

5. ด้านการประเมินผลการเรียน ผู้สอนควรเน้นการประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย นอกเหนือจากการทดสอบ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการฝึกกระบวนการคิด จัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในแต่ละคณะวิชา ในแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กว้างขวางยิ่งขึ้น และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อคุณภาพด้านวิชาชีพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิชาบริหารธุรกิจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณะวิชาบริหารธุรกิจวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดกรมอสมชวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมสามัญศึกษา. (2540). **การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว .
- (2543). และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การปฏิรูปการเรียนรู้
ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- (2540). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภท
วิชาบริหารธุรกิจกรุงเทพ** : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมอาชีวศึกษา.(2538). **ก้าวไปในแผนฯ 8 กรมอาชีวศึกษา**_ กรุงเทพฯ : กอง
แผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- (2544). “หลักสูตรอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ” **ที่ระลึก 60 ปี กรม
อาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2544.พฤษภาคม). “แนวคิดจิตวิทยาของโรเจอร์สกับการเรียนการสอน
แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”, **วารสารวิชาการ**. ปีที่ 4 (ฉบับที่ 5) : 6-9.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ :
อักษรพิพัฒน์.
- กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม. (2542). **สภาพการจัดการเรียนการสอนคณะบริหารธุรกิจ สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ** ตามทัศนะของนักศึกษา.
ปริญญาโท กศ.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โกวิทย์ ประवालพฤษณ์. (2540). **แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ผ่านเบญจเพศ**. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จำลอง ครุฑขุนทด. (2544 : กรกฎาคม-กันยายน). “นโยบายการจัดการเรียนการสอนทาง
อาชีวศึกษา”, **พัฒนเทคนิคศึกษา** ปีที่ 13 (ฉบับที่ 39) : หน้า 3-7.
- ชูศรี วงศ์รัตน์.(2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- ทรงสมร คชเลิศ.(2543). **ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรีและวิทยาลัยพาณิชยการ
เซตุน**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ทิตนา แชนมณี. (2542, พฤษภาคม). "การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง," *วารสารวิชาการ*. 2(5) :3-30.
- ณัฐ จุลสุวรรณ.(2537). *ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในเรือนจำกลาง คลองเปรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นิรุตติ จันทะทรัพย์. (2536). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของ คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง ชุสกุลชาติ. (2530). *จากใจอธิบดีถึงใจชาวอาชีพศึกษาในปีแห่งคุณภาพของการ อาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร.
- ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ.(2544 : มิถุนายน). "จัดการสื่อเพื่อการปฏิรูป", *วารสารวิชาการ*. ปีที่ 4 (ฉบับที่ 6) : หน้า 9-11.
- นวลจิตต์ เชาวกีรติพงศ์.(2544 : สิงหาคม). "การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในยุคปฏิรูป การศึกษา", *วารสารวิชาการ*. ปีที่ 4 (ฉบับที่ 8) : หน้า 22-28.
- นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์. (2544). *ปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขารัฐกิจค้าปลีก วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงศ์ หรดาล. (2531). *การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมเชิงระบบ*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร. 73-78. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ ติรณนากุล. *การจัดโรงฝึกงานช่างอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต, ม.ป.ป. ถ่ายเอกสาร.
- ประไพพรรณ บุญคง และคณะ. (2545 : มกราคม). *การจัดทำและทดลองใช้คู่มือครูและ แบบฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีส่วนร่วม (Participatory Learning) วิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา (จังหวัดนราธิวาส) โดยใช้เทคนิคการประเมินผล โดยแฟ้มผลงาน (Portfolio Assessment)* . *วารสารวิชาการ*. ปีที่ 5 (ฉบับที่ 1) : 63-71.

- ประเวศ ยอดยิ่ง. (2533). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมทางด้านสื่อการสอนในปี พ.ศ.2533**. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- มาลี ทักษะกรวงศ์. (2541). **ความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- เมธี ปิณฑนานนท์. (2531). **“การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา”** คำบรรยายแก่นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2530 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เมธี ฉายอรุณ. (2536). **สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง : ศึกษาเฉพาะกรณีที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ**. วิทยานิพนธ์ กศม. (อุตสาหกรรมศึกษา). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- รัชต์ธานี ชัชวาลปรีชา. (2523). **ปัญหาการเรียนของนิสิตวิชาเอกพลศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ** : บทคัดย่อ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมทางวิชาการ.
- รสริน สุทองหล่อ.(2543). **การจัดการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกลของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ตามความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร**. ปรินญาณินพนธ์ กศม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). **ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สงบ ลักษณะ. (2542,พฤษภาคม 42-มีนาคม 43). **“ปฏิรูปหลักสูตร : ที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติแห่งชาติ วารสารกองการศึกษาเพื่อคนพิการ. ปีที่ 1 : 29.**

- สมคะเน คำจูน. (2543). **การศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อการสอนเสริมในกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโท กศ.ด. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สรุพล เป็นเจริญ. (2543). **ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ. (2544). **ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- . (2539). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วัฒนพร ระวังทุกข์. (2541). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : บริษัทเลิฟแอนด์ซินเพรส จำกัด.
- วิรัตน์ บัวขาว. (2541 : กันยายน). “หลักสูตรประถมศึกษายุคโลกาภิวัตน์”, **วารสารวิชาการ**. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 9) : หน้า 9.
- อภิญา เหมระ. (2544). **การจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5**. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุมาพร สกลรักษ์. (2540). **ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา**. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์วิไลลักษณ์ บุญมาก หัวหน้าคณะวิชาพื้นฐาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ
3. อาจารย์บงกช สุขะจิระ หัวหน้างานวัดผลและประเมินผลการเรียน
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

ภาคผนวก ค

คำดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 19 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ของแบบสอบถามความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าความสอดคล้อง			
		สีกฎฐากร	วิไลลักษณ์	บงกช	เจลิย
ด้านหลักสูตร					
1.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตรงกับความต้องการ ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
2.	หมวดวิชาความรู้พื้นฐานที่จัดให้เรียนมี ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.	เนื้อหาในหมวดวิชาชีพทำให้ผู้เรียนได้รับ ความรู้ทางเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
4.	ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาในหมวดวิชา เลือกเสรีได้ตามความถนัด	+1	+1	+1	1.00
5.	รายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะได้จัด เวลาและอุปกรณ์ให้ได้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
6.	ผู้สอนจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนเกิดความคิด วิเคราะห์กระบวนการต่าง ๆ ก่อให้เกิดผลงาน	+1	+1	+1	1.00
7.	ผู้สอนจัดเนื้อหาวิชาที่ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00
8.	ผู้สอนจัดเนื้อหาวิชากระตุ้นให้เกิดความ คล่องตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะ เรียนรู้	0	+1	+1	0.66
ด้านครูผู้สอน					
9.	ผู้สอนใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบที่เหมาะสม กับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
10.	ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน	+1	+1	+1	1.00
11.	ผู้สอนดำเนินการสอนให้เป็นไปตามขั้นตอน ที่ง่ายต่อการเข้าใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
12.	ผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาใน การสอน	+1	+1	+1	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าความสอดคล้อง			
		สีกฎการ	วิไลลักษณ์	บงกช	เจเลีย
13.	ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00
14.	ผู้สอนสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	+1	+1	+1	1.00
15.	ผู้สอนให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
16.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
17.	ผู้สอนอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน	+1	+1	+1	1.00
18.	ผู้สอนให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	+1	+1	+1	1.00
19.	ผู้สอนแสดงความเมตตาเห็นอกเห็นใจต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00
20.	ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ได้	0	+1	+1	0.66
<u>ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน</u>					
<u>การสอน</u>					
21.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียน	0	+1	+1	0.66
23.	ผู้สอนฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดค้น แก้ปัญหาในการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	1.00
24.	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
25.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติตามสาขาวิชาชีพ	+1	+1	+1	1.00
26.	รูปแบบการฝึกปฏิบัติผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและทดลองด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าความสอดคล้อง			
		สีจาง	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
27.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน	+1	+1	+1	1.00
28.	ผู้สอนให้คำชมเชย สนับสนุนให้กำลังใจผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีการแสดงออก	+1	+1	+1	1.00
29.	ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นระบบทั้งแบบคนเดียวและแบบเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
30.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
31.	ฝึกให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญได้ด้วยตนเองมากกว่าการฟังครูอธิบาย	+1	+1	+1	1.00
ด้านสื่อการเรียนการสอน					
32.	มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	0	+1	+1	0.66
33.	มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพสามารถสื่อความหมายและเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
34.	มีการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ ทีวีไอ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
35.	มีการใช้วัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดทำป้ายนิเทศหรือนิทรรศการที่เสริมความรู้และความก้าวหน้าทางด้านธุรกิจให้แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
36.	มีการใช้สื่อเพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน	+1	+1	+1	1.00
37.	ห้องสมุดมีตำราและเอกสารเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าความสอดคล้อง			
		สีกฎากร	วิไลลักษณ์	บงกช	เจลิย
	ด้านการประเมินผลการเรียน				
38.	ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
39.	ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มด้วยวิธีการที่หลากหลายนอกเหนือจากการทดสอบ	+1	+1	+1	1.00
40.	ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนประเมินตนเองและยอมรับผลการประเมินผลจากเพื่อนเพื่อการปรับปรุงตนเอง	+1	+1	+1	1.00
41.	ผู้สอนทำการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรม	+1	+1	+1	1.00
42.	ผู้สอนกำหนดเกณฑ์การพิจารณาการวัดผลและประเมินผลไว้อย่างชัดเจนที่สะท้อนคุณภาพของผลงาน	+1	+1	+1	1.00
43.	เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	1.00
44.	ผู้สอนเน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
45.	ผู้สอนประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	0	+1	+1	0.66
46.	ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผลในการร่วมกิจกรรมการเรียนของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	+1	+1	+1	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าความสอดคล้อง			
		สีจรรยากร	วิไลลักษณ์	บงกช	เจลิย
47.	ผู้สอนเน้นการประเมินความสามารถใน การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ที่เกิดจากการ เรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
48.	ผู้สอนใช้วิธีสังเกตการประเมินผลการ พัฒนาการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวเสาวณีย์ สนิธิเณร
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 23 ตุลาคม 2502
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	151/3 ซอยวรพงษ์ ถนนจรัลสนิทวงศ์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ กรมอาชีวศึกษา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกการเลขานุการ โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2523	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกการเลขานุการ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาฝึกหัดครูธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
พ.ศ. 2528	บริหารธุรกิจบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ